

„Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és eszét, szaporítja tapasztalatait. Ő azt hiszi, csak játszik. De mi már tudjuk mire megy a játék. Arra, hogy e világban otthonosan mozgó, eleven eszű és tevékeny ember váljék belőle.”

Varga Domokos -

A Tatabányai Német Nemzetiségi Óvoda és Alsógallai Óvoda telephelyének Pedagógiai Programja

Készült:

Tatabánya, 2022. augusztus 30.

Készítette:

a Tatabányai Német Nemzetiségi Óvoda Nevelőtestülete

Elfogadta:

Barnafiné Fenekes Krisztina
intézményvezető

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék.....	3
I. Intézményeink.....	6
I.1 A Német Nemzetiségi Óvoda emblémája	7
I.2 Német Nemzetiségi Óvoda Alsógallai telephely emblémája	9
I.2.1 Embléma magyarázata –Alsógalla	9
I.3 Intézmények rövid története, sajátos arculata	11
I.3.1. A Felsőgallai Óvoda rövid története, sajátos arculata	11
I.3.2 Az Alsógallai óvoda rövid története, sajátos arculata	12
I.4. Gyermekképünk, óvodaképünk	13
II. Óvodai nevelésünk célja, feladatai	15
II.1 Az óvodai nevelés és oktatás célja	15
II.2 Az óvodai nevelés és oktatás feladata	15
II.2.1 Egészséges életmód alakítása	18
II.2.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása	20
II.2.3 Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása:	20
III. Német Nemzetiségi nevelésünk célja,.....	22
feladataink	22
III.1 Célunk:	22
III.2 Feladataink:	22
IV. Óvodai nevelésünk rendszere.....	23
IV. Az óvodai nevelés rendszere	23
IV.2 Anyanyelvi nevelés és nemzetiségi hagyományápolás	24
IV.3 Óvodai nevelésünk fő területei	24
IV.3.1 A nevelés alapvető keretei	24
IV.3.2 A gyermek tevékenység formái	24
IV.3.3 A fejlesztés tartalmi eszközei	25
V. Nevelési programunk tartalma.....	27
V.1 Anyanyelvi nevelés, német nemzetiségi nevelés	27
V.1.1 Helye az óvodai nevelés folyamatában	27
V.1.2 Célok:	28
V.1.3 Feladatok:	28
V.1.4 Kapcsolatok más nevelési területekkel:	28
V.1.5 A nevelést szolgáló gyermeki tevékenységek:	28
V.1.6 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:	29
V.2 Ünnepek	29
V.2.1 Óvodai ünnepek, megemlékezések	29
V.2.2 Ünnepeink	30
V.2.3. Természettel kapcsolatos ünnepek:	34
V.2.4. Születésnapok, névnapok	34
VI. A nevelés alapvető keretei	36
VI.1 Gondozás, egészségnevelés	36
VI.1.1 Az egészségnevelés helye az óvodai nevelés folyamatában	36
VI.1.2 Célok	37

VI.1.3 Feladatok	37
VI.1.4 Az egészséges életmódra nevelést szolgáló gyermeki tevékenységek:	38
VI.1.5 A fejlődés általános jellemzői az óvodáskor végére	40
VI.2 Értékorientált közösségi nevelés	40
VI.2.1 Helye az óvodai nevelés folyamatában	40
VI.2.2 Célok	41
VI.2.3 Feladatok	41
VI.2.4 A nevelést szolgáló gyermeki tevékenységek	41
VI.2.5 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére	42
VI.3 Az érzelmi, az erkölcsi nevelés	42
VI.3.1 Helye az óvodai nevelés folyamatában:	42
VI.3.2 Célok	43
VI.3.3 Feladatok	43
VI.3.4 A nevelést szolgáló gyermeki tevékenységek:	43
VI.3.5. A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:	44
VII. A gyermek tevékenységformái.....	45
VII.1 Játék	45
VII.1.1 Helye az óvodai nevelés folyamatában	45
VII.1.2 Célok	45
VII.1.3 Feladataink	46
VII.1.4 A játék és játékoság óvodai programunkban	46
VII.1.5 A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére	46
VII.2. Munka	47
VII.2.1 A munka helye a nevelési folyamatban	47
VII.2.2 Célok	47
VII.2.3 Feladatok	47
Munka jellegű tevékenység	48
VII.3 A tevékenységekben megvalósuló tanulás	49
VII.3.1 A tevékenységekben megvalósuló tanulás helye a nevelés folyamatában	49
VII.3.2 Célok	49
VII.3.3 Feladatok	49
VII.3.4 A tanulást segítő gyermeki tevékenységek:	50
VIII. A fejlesztés tartalmi eszközei.....	51
VIII.1 A külső világ megismerése	51
VIII.1.1 A külső világ megismerése, a környezeti nevelés helye az óvodai nevelés folyamatában	51
VIII.1.2 Célok	52
VIII.1.3 Feladatok	52
VIII.1.4 A külső világ megismerésére szolgáló gyermeki tevékenységek	53
VIII.1.5 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére	53
VIII.2 Verselés, mesélés	54
VIII.2.1 Helye az Óvodai nevelés folyamatában	54
VIII.2.2 Célok	55
VIII.2.3 Feladatok	55
VIII.2.4 A nevelést szolgáló gyermeki tevékenységek	55
VIII.3 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	56
VIII.3.1 Helye az óvodai nevelés folyamatában	56
VIII.3.2 Célok	57
VIII.3.3 Feladatok	57
VIII.3.4 A nevelést szolgáló gyermeki tevékenységek	58
VIII.3.5 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére	58
VIII.4 Rajzolás, mintázás, kézi munka	58
VIII.4.1 A rajzolás, mintázás, kézi munkahelye az óvodai nevelés folyamatában	58

VIII.4.2 Célok	59
VIII.4.3 Feladatok	59
VIII.4.4 A rajzolás, mintázás, kézi munkát szolgáló gyermeki tevékenységek	60
VIII.4.5 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére	60
VIII.6 Mozgás	61
VIII.6.1 Helye az óvodai nevelés folyamatában	61
VIII.6.2 Célok	61
VIII.6.3 Feladatok	62
VIII.6.4 A nevelést szolgáló gyermeki tevékenységek	62
VIII.6.5 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére	62
IX. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	63
VÉGÉRE	63
X. Kapcsolatok más nevelési színterekkel	65
X.1 Az óvoda és a család	65
X.2 Az óvoda és a fenntartó önkormányzat	66
X.3 Az óvoda és a Német Nemzetiségi Önkormányzat	66
X.4 Az óvoda és az aaleni testvéróvoda	66
X.5 Az óvoda és a bölcsőde	66
X.6 Az óvoda és az iskola	66
X.7 Az óvoda és a Közművelődési Intézmények	67
X.8 Az óvoda és Pedagógiai Szakszolgálat,	67
X.9 Az óvoda és a Gyermekjóléti Szolgálat	67
X.10 Az óvoda és a védőnő, óvodaorvos	67
XI. Gyermekvédelem	68
XI.1 Óvodánk szociokulturális környezete	68
XI.2 Céljaink a gyermekvédelem területén	68
XI.3 Feladataink a gyermekvédelem területén	69
XI.4 Kapcsolattartás	70
XI.5 A gyermekvédelmi program tartalma	71
XII. pedagógiai programunk feltételrendszere	72
XII.1. Személyi feltételek, tárgyi feltételek	72
XII.2 Tárgyi feltételeink	74
XII.3 Szervezeti és időkeretek	74
XII.3.2 Csoportok szervezése	75
XII.3.3 Tevékenységi formák idő és szervezési keretei	75
XII.4 Óvodai nevelésünk dokumentációja	77
XII.4.1 Csoportnapló:	77
XII.4.2 Felvételi és mulasztási napló:	77
XII.4.3 Személyiségnapló:	77
Irodalomjegyzék	78

I. INTÉZMÉNYEINK

„A 144/1999. (VI. 17.) Kgy. számú határozata alatt szereplő alapító okirat alapján 1999. július 1-vel az Alsógallai Óvoda jogutód költségvetési szerve a Felsőgallai Nemzetiségi Óvoda lett.”

1999. júliusában az addig önállóan működő Felsőgallai Nemzetiségi Óvodát a fenntartó önkormányzat összevonta a szintén német nemzetiségi hagyományokat ápoló Alsógallai Napköziotthonos Óvodával.

2009. augusztus 1-vel összevonták a felsógallai iskolát, óvodát, művelődési házat, az alsógallai óvodát és művelődési házat. Megalakult a Német Nemzetiségi Általános Művelődési Központ.

2012. augusztus 30-val megszűnt a Német Nemzetiségi Általános Művelődési Központ, és megalakult a Német Nemzetiségi Óvoda és Alsógallai Telephelye.

OM azonosító: 201803

Az OM azonosító az a hatjegyű szám, amellyel a közoktatási intézmény az oktatási minisztérium intézménytörzs nyilvántartásában szerepel.

A közös igazgatás alatt álló intézményeknek is csak egyetlen OM intézményazonosítója lehet.

I.1 A Tatabányai Német Nemzetiségi Óvoda emblémája

I.1.1 Embléma magyarázata - Felsőgalla

A kisgyermek körbetáncolnak egy fát, melynek törzse óvodai nevelésünknek, mindennapi életünknek az alapja. Ez a *játék!*

A gyökerek nem látszanak, pedig azok tartják a fát.

A fa törzséből ágaznak el a színes, sokoldalúságot biztosító nevelési területek, melyeket mégis összefog, egységbe foglal a korona, a fa lombozata- mely óvodai nevelésünk kiemelkedő területét jelképezi, a *külső világ tevékeny megismerésére nevelést.*

Az emblémán a Nap jelentése igen fontos, mely óvodánk éltető, meghatározó eleme, */nemzetiségi hagyományápolás/*, átsugározza, beragyogja a körüláncoló gyereket és magát a fát, tehát egész óvodai életünket.

„A gyermekek virágok az élet fáján.”

Kinder sind die Blüten am Baum des Lebens.”

I.2 A Tatabányai Német Nemzetiségi Óvoda Alsógallai telephely emblémája

I.2.1 Embléma magyarázata –Alsógalla

Két gyermek, egy fiú és egy lány együtt játszik a homokban, egy játékállatot etetnek. Ez a kép az összetartozást, a nálunk kialakított családi, nyugodt légkört jelképezi. A szabadon játszóknak természetes módon, kényszer nélkül, belső indíttatásra megfelelően élnek bele magukat a játékba.

A gyermek alapvető, legegyszerűbb szüksége a játék, melyen keresztül észrevétlenül tanul, fejlődik személyisége.

A tartalmas játék az alapja és a kiinduló pontja a nemzeti hagyományok, a környezetvédelem, az egészséges életmód szokásainak kialakításában.

A zöld szív keretbe foglalja a gyermekeket. Azért zöld a szív, mert a természet színe a zöld. Azért szív formát rajzoltunk, mert a szeretet jele a szív. A gyermekek szeretik a természetet.

„Cselekedj a természet rendje szerint, sose erőszakold a dolgokat,

Ne keresd a túlzott élvezeteket, lásd meg a nagyot a kicsiben,

Lásd meg a sokat a kevésben, a rosszat is jóval viszonzd.”

(Lao-Ce)

I.3 Intézmények rövid története, sajátos arculata

I.3.1. A Felsőgallai Óvoda rövid története, sajátos arculata

Felsőgalla falusias jellegű, hegyekkel, erdőkkel, fenyves erdővel, tarka réttel, patakkal és tóval körülölelt városrész. Csodálatos természeti nevezetességek veszik körül, kívánni sem lehetne gazdagabb, szebb környezetet.

Nevezetesen: itt található: a 321m magas Kálvária-hegy, a 292m magas Bódis-hegy, kissé távolabb: a Veres-hegy, a csákányosi-hegy, és a körtvélyesi magaslat. Rendelkezik e kis falu egy Kékes nevezetű tóval, s a mellette található Galla-patakkal, erdei tornapályával.

E csodálatos tájék bennünket arra kötelez, hogy kiemelten kezeljük a környezetünk megismerését és védelmét.

Területe ősidők óta lakott- erről rézkori leletek tanúskodnak.

1733-ban, Mária Terézia uralkodása idején, id. Gróf Eszterházy József /nádor/ kezdeményezésére települtek ide würzburgi frankok és strassburgi elzászok. Ettől az időtől kezdve keveredik a német ajkú és a magyar lakosság.

Innen ered a falu hagyománytisztelő, nyelvápoló szeretete, mely napjainkban is fellelhető.

A falu szívében bújik meg- a templom és az iskola hármasságában a mi kis óvodánk.

1888 volt az alapítás éve, ezután kezdték meg építését. Öles falai, erős gerendái azt igazolják, hogy ezt őseink nem 10-20 évre építették, hanem hosszútávra.

Az óvoda otthont ad jelenleg négy csoportban, 92 gyermeknek.

A falu hagyományaihoz hűen mi is ápoljuk az őseink által ránk hagyott tradíciókat, német nemzetiségi nevelést folytatunk. Kiemelt feladatunk a nyelv ápolása. Fontos számunkra a kialakult falusias-családias légkör megtartása.

Büszkék vagyunk az óvodánk múltjára, az itt dolgozók szorgalmára, s az óvodapedagógusok állandó megújulni, alkotni akarására.

E kis közösségnek az óvodapedagógus gárdája hagyományainkra építve dolgozta ki pedagógiai programját.

I.3.2 Az Alsógallai óvoda rövid története, sajátos arculata

Óvodánk a három történelmi község egyikén, Alsógallán helyezkedik el. A településnek már szép múltja van, hiszen az 1784-87-es II. József-féle népszámlálás szerint Alsógallának 580 lakosa volt, akik szinte kivétel nélkül németek voltak.

A mi kis intézményünk eredetileg is óvodának épült 1950-ben. Három csoportos, konyhával rendelkező kis családi ház épület. Szép, családi házas környezetben.

Gyermekeink nagyobbik hányada a faluból, a többiek közeli lakótelepről érkeznek hozzánk. Alsógallán fontosnak tartjuk a még a fellelhető hagyományok megőrzését, tárgyi- és szellemi kultúrája gyarapítását, és a kisebbség nyelvének ápolását. Ebben a folyamatban részt vállalva óvodai nevelésünk szerves része a hagyományok tisztelete és mindennapjainkba való beolvadása, a jeles napok közös ünneplése a falubeliekkel.

Természetesen a helyi kultúra ápolása, nem kizárólagos nevelői munkánkban. A természetes műveltséget alapozza, sajátos színt ad, melyhez a ma és a holnap nagyszerűen kapcsolható.

A közös programban a családokkal még szorosabb kapcsolatunk alakult ki, hiszen hitvallásunk szerint a gyermekek érzelmi állapotát, befolyásolhatóságát nagymértékben az a családi atmoszféra határozza meg, amelyben élnek. Éppen ezért igyekszünk a különböző szociális és kulturális háttérű családokat segíteni kiemelt gyermekvédelmi programmal is.

A falubeliectől mindig sok segítséget kapunk azon tervünk megvalósításához, hogy gyermekeink lehetőleg természetes környezetben tevékenykedve szerezzenek tapasztalatokat, ismereteket. Így nálunk a szüretelés, almaszüret, dióvéres és más tevékenységek maradandó élményt jelentenek gyermekeink számára.

Csodálatos földrajzi fekvésünket kihasználva a sok-sok kirándulással a természet szeretetét a környezetvédelem csíráját igyekszünk elültetni a gyermekekben.

I.4. Gyermekképünk, óvodaképünk

„A gyermekeid nem a te gyermekeid.
 Általad vannak, de nem érted.
 Nálad élnek, de nem érted.
 Odaadhatod nekik a szereteted,
 De nem a gondolataidat.
 Nekik saját gondolataik vannak.
 Testüknek otthont adhatsz,
 De a lelküknek soha.
 A lelkük a holnap házában lakik.”

„Deine Kinder sind nicht deine Kinder.
 Sie kommen durch dich, aber nicht von
 dir,
 Und obwohl sie bei dir sind, gehören sie
 dir nicht.
 Du kannst ihnen deine Liebe geben,
 aber nicht deine Gedanken.
 Du kannst ihrem Körper ein Heim ge-
 ben,
 Aber nicht ihrer Seele,
 Denn ihre Seele wohnt im Haus von
 morgen.”

/ Kahlil Gibron /

E szép gondolatok szellemében vázoljuk fel azt a képet, amely irányt mutat nevelőmunkánknak: Gyermekképünknek. Milyen gyermekeket szeretnénk nevelni? Általában megfogalmazni, milyen az ideális gyermek, nem könnyű feladat.

A gyermekeinket elsősorban az életre, készítjük fel, ami nem könnyű feladat ebben a mai rohanó, változó, zaklatott világban. Az óvoda a gyermeket fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel. Ezért nevelésünk a gyermek személyiségéhez igazodik, abból a tényből kiindulva, hogy az ember mással nem helyettesíthető, egyedi személyiség erkölcsi és biológiai értelemben is, vagyis szociális lény. Nem könnyű ebben a világban gyermeknek lenni! A családok nehéz helyzetben vannak anyagi és sajnos egyéb téren is. A szülőknek saját problémáik mellett kevés idejük jut gyermekük nevelésére. Emellett a családok igényei, elvárásai megnöttek az intézményes neveléssel szemben. Az iskola is magas követelményeket állít gyermekeink elé.

Gyermekeinek nem egyszerre érnek meg az iskolára, egyéni fejlődés eredménye lesz, így nem azonos korban kezdik meg az iskolai tanulást. A törvény értelmében az a gyermek, aki augusztus 31-ig a 6. életévét betöltötte, az tanköteles.

A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. A szülő kérelmét az iskolakezdés évében január 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki. Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség.

Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban elér, a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyezheti, hogy a gyermek 6 éves kora előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Sokat tehetünk az óvodában azért, hogy a jövő generációja:

- testi és lelki szempontból is egészséges legyen
- gazdálkodjon okosan természeti kincseinkkel
- őrizze hagyományait, ne felejtse el gyökereit

Lehetne még talán folytatni a felsorolást, mégis az a legfontosabb, hogy minden gyermek más és más, külön világ, önálló /fejlődő és formálódó/ személyiség. Kibontakoztatni a benne rejlő egyéniséget, segíteni képességeinek fejlődését, ez a mi feladatunk. Képessé tenni őket arra, hogy ne felejtsék el gyermeki álmaikat.

Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, a gyermeki jogokat szem előtt tartó, befogadó. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszünk, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést. Óvodánkban biztosítjuk a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek önazonosságának megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, az emberi jogok és alapvető szabadságjog védelmét figyelembe vesszük.

II. ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJA, FELADATAI

II.1 Az óvodai nevelés és oktatás célja

Legfőbb célunk a gyermeki személyiség egészének komplex, integrált, és harmonikus fejlődésének elősegítése, fejlesztése, nevelése és az ehhez szükséges feltételek megteremtése, a gyermekben rejlő készségek, képességek maximális kibontakoztatása. Építve a gyermekek legfontosabb tevékenységére, a játékra és az óvodapedagógusok által tudatosan tervezett és szervezett nevelési helyzetekre.

Óvodai nevelésünk egyrészt a családi, bölcsődei nevelésre épít, másrészt pótolja, kiegészíti, korrigálja a családi nevelés hiányosságait, odafigyelve arra, hogy gyermekeink elsődleges nevelési színtere a család maradjon. Törekszünk arra, hogy szakmailag önálló nevelési intézményünk a családi nevelés kiegészítője legyen, a gyermek két és fél éves korától az iskolába lépésig.

Fontosnak tartjuk, hogy már az óvodába lépés pillanatától fogva családi, biztonságot adó légkör fogadja a gyermekeket. Csak így érhetjük el nevelőmunkánk eredményeként a gyermekek életkori és egyéni sajátosságaihoz igazodó fejlődést, szomatikus, mentális, emocionális és szociális téren egyaránt.

II.2 Az óvodai nevelés és oktatás feladata

Feladataink tükrözik és elősegítik céljaink megvalósítását.

Elősegítjük óvodásaink sokoldalú, harmonikus fejlődését a gyermeki személyiség kibontakoztatásával, a hátrányok csökkentésével, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében is. A tehetséges gyermeknek segítünk, hogy képességeiket még magasabb szintre fejleszthessék. Nagy hangsúlyt fektetünk azokra a gyermekekre, akiknek képességei nem érik el az életkornak megfelelő szintet. Azok számára egyéni felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokat tartanak az óvodapedagógusok és a fejlesztőpedagógusok a hátrányok csökkentése érdekében. Szükség esetén a Pedagógiai Szakszolgálat fejlesztő óráin is részt vesznek.

Óvodai nevelésünk alapelveinek megvalósítása érdekében gondoskodunk:

- gyermekeink szükségleteinek a kielégítéséről
- érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkört teremtünk, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról
- az életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységeket biztosítunk, ezekhez igazodó műveltség tartalmakkal, az emberi értékeket közvetítve
- nagy hangsúlyt fektetünk a megfelelő differenciálásra, a lemaradó és a különösen tehetséges gyermekek személyre szabott fejlesztésére
- gondoskodunk a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges személyi és tárgyi környezetről

- nemzetiségünkhöz tartozó gyermekeinknél biztosítjuk az önazonosság megőrzését, a hagyományok ápolását, erősítését, átörökítését, a nyelvi nevelést és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai ellátása

Óvodánk prevenciós, habilitációs és rehabilitációs célú pedagógiai, gyógypedagógiai eljárások alkalmazásával, az Óvodai nevelés országos alapprogramjával és a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvével összhangban gondoskodik az óvodáskorú gyermekek speciális szükségleteinek kielégítéséről, egyéni és csoportos fejlesztéséről.

Célunk az esélyegyenlőség biztosítása, a tanulási zavarokat megelőző (preventív) támogató, minőségi és befogadó nevelés-oktatáshoz való hozzáférés folyamatos javítása, az oktatási egyenlőtlenségek, szociális hátrányok csökkentése.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös célja és feladatai:

- A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai közösségbe történő beillesztésének elősegítése.
- A fejlesztés személyi és tárgyi feltételeinek megteremtésével a gyermek életkorának és a sérülés mértékének megfelelő optimális fejlettségi szint elérése.
- A habilitációs-és rehabilitációs tevékenység az óvodapedagógus és a gyógypedagógus együttműködésével, team munkában kialakított és szervezett nevelési folyamatban valósul meg.
- A gyermekek sérülés-specifikus ellátása az óvodában, az erre a célra kialakított fejlesztő szobában, szakirányú végzettséggel rendelkező, a Tatabányai Sárberki Óvoda alkalmazásában álló, vagy megbízási szerződéssel alkalmazott utazó gyógypedagógus közreműködésével történik.
- A fejlesztés a Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága által meghatározott óraszámokban és fejlesztési irányok figyelembevételével, egyéni és/vagy mikrocsoportos formában valósul meg.
- A foglalkozásokhoz szükséges eszközöket részben az óvoda, részben az utazó gyógypedagógus biztosítja.
- A fogyatékosági területeknek megfelelő speciális eszközöket a Tatabányai Sárberki Óvoda szerzi be és biztosítja az utazó gyógypedagógus révén.
- A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló nevelése-oktatása esetében a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatott pedagógus munkáltatója az egészségügyi intézmény vagy rehabilitációs intézmény írásbeli kérelmére, az Nkt. 65. § (5b) bekezdése szerinti célfeladatot állapíthat meg a pedagógus részére a nevelési-oktatási tevékenységnek az egészségügyi intézmény vagy rehabilitációs intézmény számára történő ellátására, ha a pedagógus a megfelelő szakképzettséggel rendelkezik és vállalja, hogy a célfeladatot az e rendeletben foglaltak szerint, az egészségügyi intézmény vagy rehabilitációs intézmény

szakmai vezetése alatt, az egészségügyi intézmény vagy rehabilitációs intézmény alkalmazottaira vonatkozó szabályok betartásával végzi. A célfeladat megállapításakor előnyben kell részesíteni azt a pedagógust, aki egyebekben a célfeladat ellátásával megegyező feladat-ellátási helyen végzi nevelési-oktatási feladatait. A célfeladatot vissza kell vonni, ha azt az egészségügyi intézmény vagy rehabilitációs intézmény írásban kezdeményezi.

A gyógypedagógus feladata:

- Segít az óvodapedagógusoknak a szakvéleményben leírtak értelmezésében, együttműködik az óvodapedagógusokkal, figyelembe veszi tapasztalataikat, észrevételeiket, javaslataikat, segíti a gyermekek óvodai csoportba történő beilleszkedését, integrációját.
- A fejlesztési irányok figyelembevételével egyéni fejlesztési tervet készít, egyéni fejlődési naplót vezet, a felülvizsgálati kérelmet az óvodapedagógussal együttműködve írja meg.
- Óráival elszámol az őt alkalmazó intézményvezető felé.
- Figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, javaslatot tesz az óvodapedagógusnak a csoportban is megvalósítható sérülés-specifikus módszerek alkalmazására, a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására (pl. érzékszervi fogyatékos gyermek megsegítése, autizmus-specifikus módszerek alkalmazása, stb.).
- Felkészíti az óvodapedagógusokat szakmai előadás, bemutató foglalkozás és műhelymunka keretében a különböző fogyatékosági területek megismerésére, segítve ezzel a csoportba történő integrációt.
- A fejlesztő foglalkozások megtervezése és megtartása során figyelembe veszi a gyermekek egyéni fejlődési ütemét és aktuális pszichés állapotát.
- A gyermekek fejlődéséről a szülők számára félévi és év végi, tájékoztató jellegű, gyógypedagógiai véleményt készít.
- Kapcsolatot tart a szülőkkel, gyermeke otthoni fejlesztéséhez tanácsokkal látja el őket.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyógypedagógus tanácsait figyelembe véve segíti a gyermek beilleszkedését, elfogadását, elfogadtatását, hátrányai leküzdését és integrációját.
- A gyógypedagógus javaslata alapján valósítja meg a gyermek csoportban történő fejlesztését. A fejlesztés a gyermek sérülés-specifikus szükségleteit figyelembe véve, az egyéni tempójához, fejlettségi szintjéhez és aktuális pszichés állapotához igazodva történik.
- A szakmai előadásokon, bemutató foglalkozásokon és szakmai műhelyeken el-sajátítottakat beépíti a mindennapi óvodai életbe, elősegítve ezzel a gyógypedagógiai terápia hatékonyságát.
- A pedagógus ismeri, és alkalmazza az egyéni fejlesztés, differenciálás módszereit.
- Figyelmével kíséri a gyermek esedékes kontrollvizsgálatát, a felülvizsgálati

kérelmet a gyógypedagógussal együttműködve készíti el.

- Folyamatosan kapcsolatot tart a sajátos nevelési igényű gyermekek szüleivel.

A sajátos nevelési igényű gyermekek közösségbe való beilleszkedését elősegíti/elősegítheti a többi gyermekkel együtt történő integrált nevelés, amely magasabb értéket nyújt számukra, mint részvétet és védettséget, gondot fordítva arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányai leküzdéséhez.

Ha a felmentést engedélyező szerv azért engedélyezi a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, vagy a szakértői bizottság azért javasolja a tankötelezettség megkezdése alóli felmentésre irányuló kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, mert a gyermek sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, akkor a gyermek számára az óvoda a szakértői bizottság által javasolt fejlesztéseken túl, a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott célzott foglalkozásokat biztosít.

A sajátos nevelési igényű gyermek fejlettségének várható eredményei:

A sajátos nevelési igényű gyermek eltérő mértékű fejlettségét a „sérülés-specifikusság” határozza meg.

- A fejlettségi szintjének megfelelően működjön együtt a csoporttal, és a csoportban dolgozó felnőttekkel.
- Önállóságában több területen is előrelépés mutakozzon.
- A csoport minden tevékenységében vegyen részt.

II.2.1 Egészséges életmód alakítása

A testi nevelés területének feladatait a mozgás és gondozás által kívánjuk megvalósítani.

A feltételek és lehetőségek megteremtésével biztosítjuk, hogy a gyermekek:

- váljanak egészségessé, edzetté
- alakuljon ki az egészséges életvitel iránti igényük
- testi képességeik fejlődjenek
- mozgáskultúrájuk alakuljon ki
- mozgáskoordinációjuk fejlődjön

- igényeljük és várjuk a szabadban való mozgást
- sajátítsák el és alkalmazzák a testápolással, egészséges életmóddal kapcsolatos szokásokat
- környezettudatos magatartás megalapozása

Az egészséges életmód kialakítása átszövi az óvodai élet mindennapjait. Az egészséges fejlődés játékos módon történő elősegítésére, a testápolásra, a tisztálkodásra, a fogmosásra, az öltözködésre, megfelelő mennyiségű alvásra, pihenésre, a betegségek megelőzésére és az egészségmegőrzés szokásainak elsajátítására nagy hangsúlyt fektetünk. Az étkezésekről a fenntartó által pályázat útján kiválasztott vállalkozó gondoskodik. Az étlap összeállításánál, a törvényi előírásokat figyelembe veszi, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettségi-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése tekintetében.

A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet biztosítunk. A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokásokat alakítunk ki.

Mindezt a megfelelő szakemberek bevonásával, valamint a szülő és az óvodapedagógus együttműködésével valósítjuk meg.

A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Óvodánk mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen az egészséges táplálkozásra nevelés, az egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelő mindennapos testnevelés, a lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése, valamint az egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése.

II.2.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása

Derűs, családi, biztonságot adó meleg légkör megteremtése, amely kialakult szokás és normarendszerével elősegíti a gyermekek beilleszkedését, gátlásaik feloldását.

Közvetlen /elfogadó/ kapcsolat kialakításával a kommunikációs képességek és a társas együttélés szokásainak fejlesztése /alkalmazkodás, együttműködés, figyelmesség, türelem/ fontos számunkra.

Törekszünk arra, hogy a gyermek – óvodapedagógus, gyermek – dajka, gyermek – gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.

A személyiség akarati tulajdonságainak /kitartás, önfegyelem, feladattudat, feladattartás/ megalapozása, fejlesztése valósuljon meg.

A gyermek reális önértékelésének, önismeretének fejlesztése a megnyilatkozásaikra, teljesítményükre adott visszajelzések segítségével.

Az óvodapedagógusok segítik a gyermek szociális érzékenységének fejlődését, én-tudatának alakulását, teret biztosít az önkifejező és önérvényesítő gyermeki törekvéseknek.

Az óvodában nagy hangsúlyt fektetünk a nemzeti identitástudat kialakítására, erősítésére, és a keresztény kulturális értékek átadására.

Óvodánk lehetőséget teremt arra, hogy a gyermekek kielégíthessék természetes, társas szükségleteiket, mindemellett a gyermekeket a különbözőségek elfogadására, tiszteletére neveljük.

A gyermek ismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés alapja.

A legfontosabb nemzeti szimbólumok, jelképek és nemzeti ünnepeink valamint a magyarság eredetének történetének megismertetésével, a gyermek hazaszeretetének, nemzeti öntudatának kialakulását, segítjük.

II.2.3 Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása:

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységforma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel (javítgatás elkerülésével), az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelésre közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére nagy figyelmet fordítunk.

Megteremtjük azon feltételeket is, amelyek biztosítják, hogy:

- a kreativitásuk fejlődjön
- a spontán szerzett tapasztalataik, ismereteik rendszereződjenek, bővítsék, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben gyakorolják

- fejlődjön produktív és reprodukív emlékezetük
- képesek legyenek életkoruknak megfelelő ideig összpontosítani
- tudják alkalmazni az egyszerű gondolkodási műveleteket
- fejlődjön a szem-kéz, szem-láb, szem-mozgás koordinációjuk
- életkoruknak és egyéni fejlettségüknek megfelelően fejezzék ki gondolataikat, érzéseiket és kontrolálják azokat életkoruknak megfelelő szinten
- váljanak képessé a feladatok irányított, majd önálló megoldására
- a lemaradó és a különösen tehetséges gyermekek is megfelelő lehetőségeket kapjanak a fejlődéshez

Nevelőmunkánkban és céljaink megvalósítása során figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait és az egyéni különbségeket.

Igyekszünk minden egyes gyermeknél a legoptimálisabb fejlődést elérni, hogy óvodáskor végére testi, mentális és szociális téren egyaránt megfeleljen az iskoláraérettség feltételeinek.

Ugyanakkor a gyermekben rejlő készségek, képességek, jellemvonások fejlesztésével személyisége sokoldalú fejlődését kívánjuk elősegíteni. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése, fejlődésének segítése minden óvodapedagógus feladata. Az óvodapedagógusok kiemelt figyelmet fordítanak a lemaradó, és különösen tehetséges gyermekekre is, őket személyre szabottan, egyénileg is fejlesztik. Mindkét óvodában fejlesztőpedagógus szakember is foglalkozik a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel.

Munkánk csak akkor lehet eredményes, ha a gyermekkor nyugalmát, derűjét megőrizve szereznek a gyermekek tapasztalatokat, ismereteket az őket körülvevő világról.

III. NÉMET NEMZETISÉGI NEVELÉSÜNK CÉLJA, FELADATAINK

III.1 Célunk:

Legfőbb célunk nemzetiségünk nyelvének megalapozása, a hagyományok megismertetése, ápolása, erősítése, átörökítése és a gyerekek nemzetiségi identitástudatának kialakítása, megerősítése.

III.2 Feladataink:

- nyelvi környezetet biztosítunk, a német nyelv használata 50%-ban valósul meg a csoportokban
- az év elején a gyermekek nyelvismeretét felméri az óvodapedagógusok
- megteremtjük a nyelv elsajátításának feltételeit /eszközök/
- feladatunk olyan heti-és napirend kialakítása, amely rugalmasan igazodik óvodásaink életkori sajátosságaihoz, és ezáltal biztosítjuk a nyelv játékos elsajátítását
- megismertetjük a gyerekeket a még fennmaradt szokásokkal, hagyományokkal, tárgyi emlékekkel
- megismertetjük a gyerekeket a német nemzetiségi ruhadarabokkal, azok viseletének szabályaival, szokásaival, és a nemzetiségi hagyományos hajvissellett
- óvodai életünkbe épített nemzetiségi szokásokkal, hagyományokkal megszerettetjük, megismertetjük óvodásainkat, és ezzel megalapozzuk a német nemzetiségi kultúra szeretetét, ápolását
- bevezettük a német nemzetiségi táncfoglalkozást a nagycsoportos korú gyerekek számára heti egy alkalommal. A tapasztalataink nagyon jók voltak a gyerekek szívesen vettek részt a foglalkozásokon. Minden alkalommal jó hangulatban zajlottak a foglalkozások. A tánc fejleszti a gyerekek társas kapcsolatait, szocializációját, az egymásra figyelmet, a toleranciát. A fegyelmet, a figyelmet. A mozgáskoordinációt, a mozgáskultúrát. A ritmusérzéklet, a belső hallást. A tánc művészet, az önkifejezés eszköze.

A német nemzetiségi táncok megismertetését, átadását fontos feladatnak tartjuk. A következő felnövekvő generációknak is ismerniük kell dédszüleik, nagyszüleik táncát, amit a német hazából hoztak ősök. Nem szabad, hogy ezek az értékek elveszenek.

A foglalkozást képzett táncoktató óvodapedagógusok tartják.

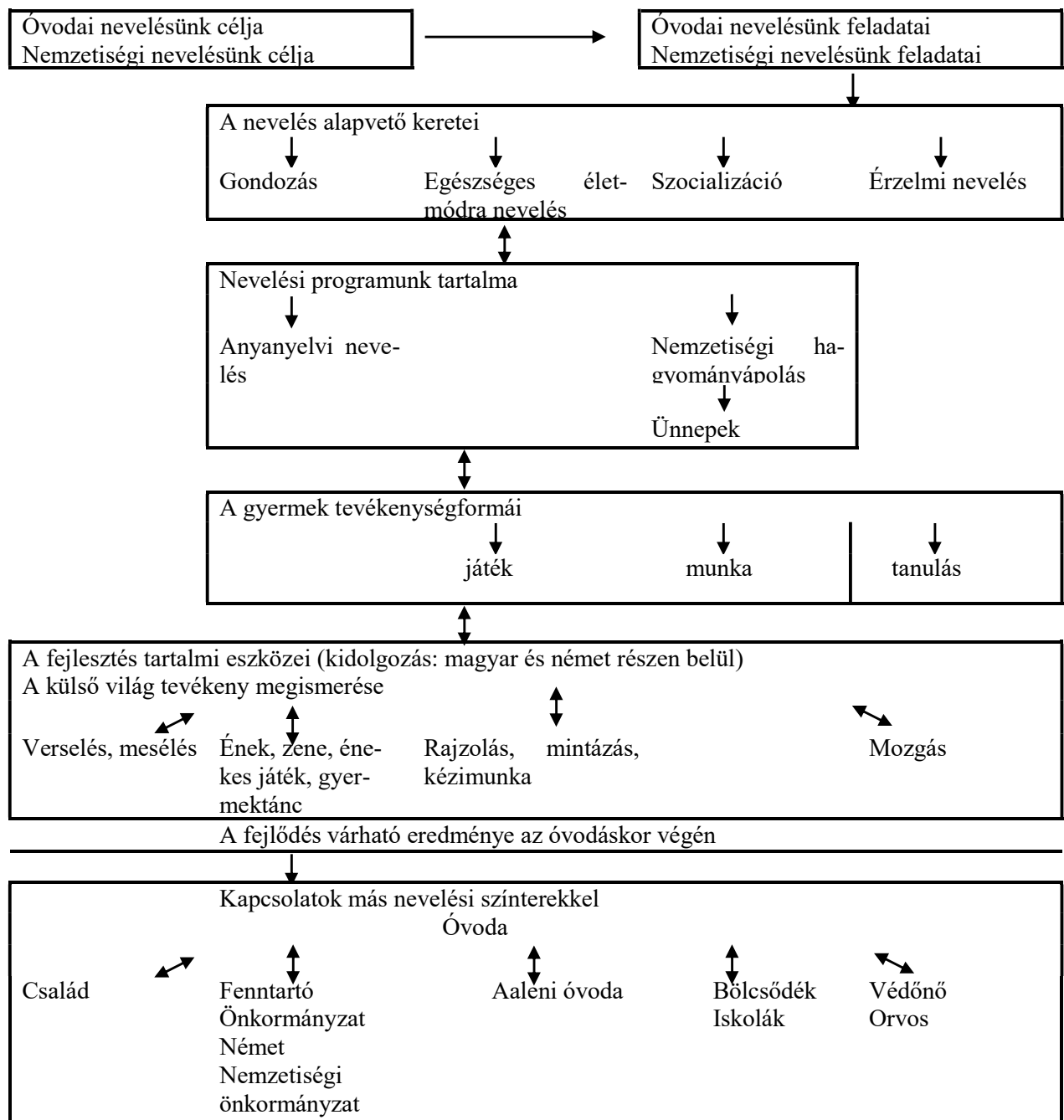
Az óvodai német nemzetiségi nevelésben a játékot tekintjük alaptevékenységnek. Játékos szituációkban, mindennapos tevékenységek, és a gondozási teendők során ismertetjük meg a gyerekeket a német nyelvvel.

IV. ÓVODAI NEVELÉSÜNK RENDSZERE

IV. Az óvodai nevelés rendszere

Óvodai nevelésünk rendszere magában foglalja a nevelés szerteágazó feladatain belül a nevelés alapvető kereteit, a gyermeki tevékenységformákat, a fejlesztés tartalmi eszközeit, melyek biztosítják óvodai nevelésünk céljainak megvalósítását.

Az alábbi ábra szemléletesen mutatja óvodai nevelésünk rendszerét alkotó elemek összefüggését és hatásrendszerét.

IV.2 Anyanyelvi nevelés és nemzetiségi hagyományápolás

Óvodánk jellegéből fakadóan nagy jelentősége van az anyanyelvi nevelésnek és nemzetiségi hagyományápolásnak. Átszövi az óvodai nevelés egész rendszerét. Egyaránt jelen van a gondozás, szocializáció feladatkörében, a játék-munka-tanulás hármasság rendszerében és áthatja az összes nevelési területet. Tervező munkánk az ünnepek, jeles napok figyelembevételével készül

IV.3 Óvodai nevelésünk fő területei

IV.3.1 A nevelés alapvető keretei

Gondozás, egészségnevelés

A gyermek alapvető testi és lelki szükségleteit kielégítjük. Ügyelünk egészségének megóvására. Elősegítjük a gyermekek harmonikus testi fejlődését.

Értékközpontú közösségi nevelés

A szocializáció az óvodában olyan tulajdonságok, képességek, ismeretek rendszerét alakítja ki, amelyek megalapozzák a személyiség alkalmazkodását a kisebb-nagyobb közösségekhez, azok szabályaihoz, normáihoz. A szocializáció csak az egyéni különbségek figyelembevételével lehet eredményes.

Óvodánkban szeretnénk olyan hathatós segítséget nyújtani, nevelési feladatokkal, tevékenységekkel, a hátrányos helyzetű óvodásainknak, hogy fel tudjanak készülni az élet kihívásaira.

IV.3.2 A gyermek tevékenység formái

A nevelés alapvető keretein belül a gyermeki tevékenységek a következők: játék, munka, tanulás.

Játék

Óvodai nevelésünk leghatékonyabb eszköze a játék. Ez a gyermek alapvető tevékenységi formája. A játék, a játékoság áthatja az egyéb tevékenységi területeket is. Óvodánkban a játék nevelő hatásait maximálisan szeretnénk kihasználni, megteremtve annak feltételeit.

Munka

A személyiségfejlesztés fontos eszköze / a játék mellett/ a munka, a munka jellegű tevékenységek. Tudatos szervezéssel, játékoságának megtartásával, mégis elkülönítve azt a játéktól, nevelő hatása jelentős lehet.

Tanulás

Az óvodai nevelés a gyermeki személyiség egészének harmonikus fejlesztésére törekszik. Ennek fontos eszköze a tanulás. A tanulás nem szűkíthető le ismeretszerzésre. Az egész nap folyamán, folyamatosan jelen van óvodai életünkben játékos formában.

IV.3.3 A fejlesztés tartalmi eszközei

A külső világ megismerése

Óvodánk nevelési rendszerét a környezettel való megismerkedés köré építettük. Ez a nevelési terület átfogja a nevelés egész folyamatát. Erre épülnek a többi nevelési területek, melyek különböző hatásrendszerükkel gazdagítják, színesítik a gyermekek tapasztalatait, ismereteit.

Gyermekeink miközben felfedezik környezetüket, olyan tapasztalatok birtokába jutnak, melyek a környezetben való életkoruknak megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismerik a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, német nemzetiségi hagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, a családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

A környezet megismerése során megalapozzuk a hazához a szülőföldhöz, családhoz, a nemzetiségi kultúrához, helyi hagyományokhoz, szokásokhoz való pozitív érzelmi viszonyt gyermekinkben.

Megismertetjük az óvodás gyermeket a kulturális, a természeti, emberi, családi és tárgyi környezetükkel, ezek szeretetével, védelmével.

A mi feladatunk, hogy elősegítsük a gyermekeink önálló véleményalakítását, döntési képességeinek fejlődését, a fejlődés érdekében helyezzenek hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alakítására, a környezetvédelemre. Zöld Óvodaként kiemelt figyelmet fordítunk a körülöttünk lévő környezet megóvására, szépítésére. A gyermekek számára minden évben erdei óvodát, sétákat, kirándulásokat, ismeretterjesztő foglalkozásokat, vetítéseket szervezünk. Külső világ tevékeny megismerése keretében bevezetjük a gyerekeket a matematika világába. Megismertetjük velük a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat.

Verselés, mesélés

Az irodalmi nevelés sokrétű hatásrendszere, érzelmi hatása, szemléletmódja nagyon közel áll a kisgyermek világhoz.

Az anyanyelvi nevelést és az érzelmi biztonságot egyaránt szolgálják a mesék, mondókák és versek. A mese az óvodai mindennapok fontos része. Az óvodában megismertetjük a gyermekeket a magyar népköltészet remekeivel, mondókákkal, versekkel. Óvodánkban a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi-

és népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi, a klasszikus és a kortárs irodalmi művek jelen vannak. A mese-képi és konkrét formában alkalmanként a bábozás és dramatizálás eszközeivel-feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A zene, az éneklés mindennapi életünk szerves része. Megismertetjük óvodásainkat életkoruknak megfelelő hagyományőrző népi játékokkal, népdalokkal, népi dalos játékokkal, gyermekénekekkel, gyermekdalokkal, mondókákkal, énekes játékokkal, gyermektáncokkal. A zenehallgatásra nagy hangsúlyt fektetünk az óvodai élet mindennapjaiban, óvodás korosztálynak szervezett koncertekre látogatunk el a gyerekekkel. kezdeményezések, foglalkozások keretében gyermekhangszerekkel ismerkedhetnek óvodásaink.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A személyiség fejlesztésének fontos tartalmi eszköze a rajzolás, mintázás, kézi munka, melyekre az egész nap széleskörű folyamán lehetőséget biztosítunk. A gyermeki kreativitás és önkifejezés fejlesztése fontos célkitűzésünk. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Mozgás

A mozgás a kisgyermek alapvető mindennapos szükséglete. A tornának, mozgásos játéknak és a szabad mozgásnak teret adunk napi munkánk során. Az egészséges életmód kialakításához nélkülözhetetlen a mozgás, a sport. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek minden nap játszhassanak a szabad levegőn.

V. NEVELÉSI PROGRAMUNK TARTALMA

Nevelési programunk tartalmának kidolgozása során megfogalmaztuk:

- a nevelés különböző területeinek és színtereinek helyét az óvodai nevelés folyamatában
- a nevelés céljait, feladatrendszerét
- a gyermeki tevékenységeket
- a fejlődés várható jellemzőit az óvodás kor végére

Óvodánkban a magyar és német nemzetiségi nevelés egymással szorosan összefüggő párhuzamos folyamat. Ezt fejezi ki a programunk formájában jelentkező párhuzamosság is.

V.1 Anyanyelvi nevelés, német nemzetiségi nevelés

V.1.1 Helye az óvodai nevelés folyamatában

Óvodánk a német nemzetiségi hagyományápolást legfontosabb feladatának tekinti. Ezért az anyanyelvi nevelés és az ehhez szorosan kapcsolódó hagyományörzés nevelőmunkánk egészét áthatja, jelen van a gyermekek összes tevékenységében.

A nyelvi és kommunikációs képességek fejlesztése rendkívül fontos, mert a gyermekek ezeknek birtokában képesek szociális kapcsolatok kialakítására és a gondolkodásra.

Legtöbb óvodásunk számára a magyar nyelv az anyanyelv. A lakosság összetételéből adódóan sajnos már kevés gyermeknél jelenik meg nyelvi élményként a német nyelv. Nevelőmunkánkat egyrészt ezekre a nyelvi élményekre alapozzuk, másrészt a mindennapok során rendszeresen megjelenő nyelvi fordulatokkal, és a nemzetiségi népköltészet alkotásaival kívánjuk megvalósítani.

Elsődleges feladatunk ezeknek ismeretében a magyar nyelv, beszédkézség, és szókinccs gyarapítása, fejlesztése, majd erre építve a német nyelv megismertetése a gyermekekkel. A gyermek tevékenységei /játék, munka, tanulás/ során az óvónő által használt kifejezések, szavak megértése, és használatának kialakulása lassú folyamat.

Mindezekből következik, hogy óvodánkban a magyar és német anyanyelvi nevelés egymással szorosan összefüggő, párhuzamos folyamat.

V.1.2 Célok:

- a gyermek szívesen beszéljen, legyen érdeklődő
- fejlődjön beszédkézsége
- szókincse gyarapodjon
- legyen képes türelmesen meghallgatni másokat
- kiejtése érthető, tiszta legyen

V.1.3 Feladatok:

- megfelelő légkör teremtésével felkeltjük és fenntartjuk a gyermek beszédkedvét
- igyekszünk a családi nevelés hiányosságait pótolni, kiegészíteni és a gyermek beszédének javítása érdekében szakember segítségét vesszük igénybe
- érthető, tiszta, tagolt beszédünkkel példát mutatunk a gyerekeknek
- beszédünket az egyes gyermekek beszédértési szintjéhez igazítjuk
- év elején és év közben logopédus közreműködésével évközben felmérjük a gyermekek szókincsét, és ehhez igazítjuk a fejlesztést
- felmérjük, hogy hány gyermek rendelkezik otthonról hozott német nyelvi alapokkal
- különösen figyelünk a megfelelő differenciálásra, és lehetőséget biztosítunk az esetlegesen lemaradó és a különösen tehetséges gyermekek megfelelő fejlődéséhez

V.1.4 Kapcsolatok más nevelési területekkel:

- verselés, mesélés: nyelvi fordulatai, szóhasználata, szókapcsolatai, fejlesztik a gyermek szókincsét, beszédkézségét
- Ének-zene, énekes-játék, gyermektánc: a ritmus, hangképzés gyakorlása fejleszti az élszóbeli kifejezést
- külső világ tevékeny megismerése: a témák feldolgozásához kapcsolódó beszélgetés, magyarázat során fejlődik nyelvi kifejezőkézségük, szókincsük
- játék: a gyermek állandó nyelvi kifejezéssel kísért tevékenysége

V.1.5 A nevelést szolgáló gyermeki tevékenységek:

Az anyanyelvi nevelés és a nemzetiségi hagyományápolás az óvodai nevelőmunka minden területén jelen van. A legfontosabb gyermeki tevékenység a játék, mely sajátos légkörével az anyanyelvi nevelés legkiemelkedőbb területe, mert feloldja a gyermek gátlásait, fokozódik beszédkedve, szókincse gyarapodik. Emellett az összes gondozási tevékenység közvetlenebb kapcsolat kialakítását teszi lehetővé mind a gyerekek, mind az óvónő és gyerekek között.

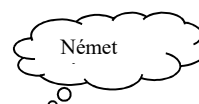
Az anyanyelv és a német nyelv fejlesztésére az egész nap folyamán van lehetőség, akár az óvónő által kezdeményezett, irányított helyzetben, akár egy spontán kommunikációs helyzetben. Az óvónő az egész nap folyamán beszédével példát mutat.

Két résztvevős beszédhelyzetek teremtése is rendkívül fontos, mely szorosabb, bensőségebb kapcsolat kialakítását teszi lehetővé, és így figyelemmel kísérhetjük a gyermek beszédképességének, szókincsének alakulását és feltérképezhetjük a hiányos, fejlesztésre szoruló területeket.

V.1.6 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- beszéde tartalmilag és formailag többé-kevésbé megfelel a nyelv szabályainak
- türelmes, kivárja, míg társa befejezi mondanivalóját
- folyamatosan, érthetően beszél
- használja a tapasztalat során kibővült szókincset
- beszédét és beszédviselkedését az adott helyzethez igazítja

- pozitív érzelmi viszony alakuljon ki a német nyelv iránt
- használja a tanult kifejezéseket, szavakat
- megérti az óvónő egyszerűbb közléseit
- érthetően, megfelelő kiejtéssel beszél

V.2 Ünnepek

V.2.1 Óvodai ünnepek, megemlékezések

Nevelőmunkánkban kulcsfontosságot kap az ünnepek, megemlékezések megtartása. Lehetőséget nyújtunk arra, hogy óvodánk sajátos, egyéni arculatát bemutassuk, megismertessük. Erre a legnagyobb lehetőséget hagyományaink ápolása adja, kultúránk megismertetése révén. Az évek során gyűjtött helyi népszokásokat beleszöjünk az ünnepléseink sorába.

- Biztosítjuk a feltételeket, amelyek az ünneplés megvalósításához nélkülözhetetlenek:
- Megtervezzük a nevelési tervünkben az óvodai ünnepeket, a hozzájuk kapcsolódó előkészületeket.
- Elegendő időt biztosítunk az ünnepekhez kapcsolódó tevékenységek elvégzéséhez.
- Az ünnepek előkészületeibe lehetőség szerint bevonjuk a szülőket.

- Az ünnep helyszínét gondosan jelöljük ki. Fontosnak tartjuk, hogy mindenki kényelmesen elférjen, az eseményekbe be tudjon kapcsolódni.
- Figyelünk arra, hogy gyermekeink megtanulják azt, mennyi esztétikai élmény, mennyi öröm, mennyi újdonság kapcsolódik az ünnep- ünneplés fogalmához.
- Lényegesnek érezzük a gyermekek véleményét kikérni /pl.: ajándékkészítés, díszítés/.

Hagyjuk gyermekeinket önként vállalt, önálló szereplésre, engedjük őket kibontakozni. Ünnepeinket családi, barátságos, közvetlen hangulatot szeretnénk teremteni, ahol felnőtt és gyermek egyaránt jól érzi magát és együtt ünnepel.

V.2.2 Ünnepeink

Ünnepeinket az évszakokhoz kapcsolódva ünnepkörökre bontottuk.

V.2.2.1. Őszi ünnepkör

Búcsú:

Felsőgallán Szűz Mária neve napja, Alsógallán Szent Gál neve napja a falu búcsúja. A búcsú fogalmának tisztázása.

Megbeszéljük az ezzel kapcsolatos élményeket. Látogatást teszünk a búcsú színhelyén és a templomban. Beszélgetünk a régi búcsúi hagyományokról és megfigyeljük az előkészületeket. Beszélgetünk a vendégségről az étkezési szokásokról, sütésről, főzésről.

Szüreti felvonulás:

Óvodásaink nemzetiségi ruhába öltözve részt vesznek a falun végig vonuló szüreti felvonuláson. Ehhez az alkalomhoz illő magyar és német énekeket, verseket, rigmusokat éneklük vonulás közben. Német nemzetiségi táncokat tanulnak.

Október 23.:

Csoportokban megemlékezés.

Közös séták során megfigyeljük a lengő zászlókat és a megemlékezés után óvodásaink zászlót kapnak.

Bátorságról, helytállásról, igazságról szóló történetekkel, mesékkel próbáljuk gyermekeinkkel megértetni ennek az ünnepnek a lényegét.

November 11. Márton napja

A gyermekekkel készített lampionokkal vonulunk fel a faluban, és a közeli templomba, ahová a szülőket is meghívjuk. Ott felelevenítjük a Márton naphoz fűződő

legendát, a szülőkkel közösen énekelünk, verselünk. Énekelve vonulunk az óvodába vissza, ahol a gyermekek által készített süteménnyel kínáljuk meg a vendégeinket. Az óvoda udvarán tábortüzet rakunk, a tüzet körül állva énekelünk.

Fontos, hogy gyermekeink az előkészületekből, az ünnep légköréből, hangulatából megtapasztalják, mi az, hogy szeretet, mással valamit megosztani, elfelezni – valakin segíteni, valakivel jót tenni.

V.2.2.2. Téli ünnepkör

December 6. Mikulás napja

Elmeséljük óvodásainknak, hogy hogyan ünnepeltek nagyszüleik régen, miket kaptak ajándékba a Mikulástól.

A Mikulás bácsi a csoportokban látogatja meg a gyerekeket, akit versekkel, dalokkal köszöntenek az óvodások. A Mikulás a gyermekeket magához szólítja, megjutalmazza, megdicséri őket.

Adventi időszak:

Nagy hangsúlyt fektetünk az előkészületekre.

Régi szokás óvodánkban az adventi négy gyertya meggyújtása a csoportokban. Az ünnephez kapcsolódó dalokat, verseket ismertetünk meg a gyermekekkel. Mesék, történetek kapcsán megismerkednek óvodásaink a régi népszokásokkal, hagyományokkal, ünnepléssel, melyekkel megerősítjük bennük az ünnep lényegét.

Karácsony:

Jézus születésének napja, a szeretet, a családok ünnepe.

Fenyőfát állítunk a csoportokba.

Az óvodai karácsonyváró, angyalváró délutánokra, mely csoportonként külön-külön zajlanak, a szülők is meghívást kapnak. Versekkel, énekekkel, betlehemi történetek megelevenítésével, dramatizálással, bábozással ünneplünk. A csoportok ajándékokat is kapnak, a szülők a gyerekek által készített ajándékokat vihetik haza. Próbáljuk tudatosítani a gyermekekben, hogy ajándékot nem csak kapni, hanem adni is jó.

Újév:

Az újév köszöntésére vidám-tréfás verseket-kívánságokat tanítunk mindkét nyelven, melyeket otthon mondanak el óvodásaink szüleiknek, nagyszüleiknek.

Az óvoda környékén, régi szokást felelevenítve a gyümölcsfákról lerázzuk a havat, és bő termést kívánunk ezzel nekik.

Farsang:

Több héten át tart a készülődés a szülők bevonásával. A gyermekekkel közösen készítjük el az álarcokat, jelmezeket, kellékeket, díszítéseket, melyek a mulatózáshoz kellene. Az egész óvoda apraja-nagyja együtt vigad a szülőkkel. Az óvónénik és a szülők is jelmezbe öltöznek. Együtt táncolunk, játszunk, bolondozunk.

Télbúcsúztató-tavaszköszöntő kisse-báb égetés:

Február utolsó hetében tábortüzet rakunk az óvoda udvarán, és elégetjük a saját készítésű kisse-bábokat. A gyerekek különféle jókívánságokkal köszöntik a tavaszt, és búcsúztatják el a telet.

V.2.2.3. Tavaszi ünnepkör*Március 15:*

Csoportokban megemlékezés.

Közös séták során megfigyeljük a lobogó zászlókat és a megemlékezés után óvodásaink zászlót, kokárdát kapnak.

Igazságról, becsületről, bátorságról, vitézségről szóló történetekkel próbáljuk gyermekeinkkel megértetni ennek az ünnepnek a lényegét.

Az ünnephez kapcsolódó dalokkal, versekkel ismertetjük meg a gyerekeket. Csákót hajtogatunk, pártát festünk. Lovas játékokat játszunk.

Húsvét:

A gyermekek otthonról magukkal hozzák a húsvétot megelőző élményeket: mosás, főzés, nagytakarítás, amelyek elvégzésébe őket is bevonjuk a csoporton belül. A csoportszobák díszítését is együtt végezzük, közben elmesélve mi is húsvét, hogyan ünnepeltek régen, és hogyan ünnepelnek ma az emberek.

Locsolóverset tanulnak a fiúk és az óvodába járó kislányokat meglocsolják a vers elmondása után. A lányok apró csoki tojással ajándékozzák meg a fiúkat

Trachttag:

Ezen a napon a gyermekek a nemzetiségi ruházat valamelyik darabját felöltve jönnek óvodába. Beszélgetünk a nemzetiségi viseletről, a hagyományokról és szokásokról, megfigyeljük, kipróbáljuk a ruhadarabokat.

Májusfa állítás:

Májusfát állítunk az óvoda udvarán, ahol együtt örül, vigad az egész óvoda a májusfát körbetáncolva. Örülünk a jó időnek, a madárcsicsergésnek, a sok szabadban töltött időnek, a nyár közeledtének.

Pünkösd:

Ezen a napon ügyességi versenyek, erőpróbák, vidám vetélkedők, akadályverseny vár a gyermekekre, melyek során pünkösdi királyt és királynőt választunk. Ezen a napon lebontjuk a májusfát.

Anyák napja:

Ajándékokkal, versekkel, dalokkal lepjük meg az édesanyákat, nagymamákat. Minden csoport bensőséges hangulatban külön-külön köszönti az ünnepeket.

Gyermeknap:

Együtt töltünk egy vidám napot, érdekes programokkal, akadályversennyel, kirándulással, zenével és tánccal, fagyaltozással, kisonatozással, bábszínházzal.

V.2.2.4. Nyári ünnepkör

Évzáró kerti party:

Zeneszóval várjuk vendégeinket. Minden csoport néhány perces kis műsorral készül a nagy napra. Meghívjuk a kedves szülőket, rokonokat, barátokat és a leendő tanító néniket. Ezen a délutánon búcsút veszünk az iskolába induló nagycsoportosainktól. Az óvoda udvarán közös mulatozás, tánc, móka, kacagás a szülőkkel, és a vendégekkel. Az iskolába menő nagycsoportosok Schultüte-t kapnak ajándékba, a német hagyományok szerint.

Június 4.: A nemzeti összetartozás napja:

Együtt töltünk egy vidám napot, érdekes programokkal, akadályversennyel, vetélkedőkkel, óvodai kirándulással, zenével és tánccal.

Augusztus 20.: Házi kenyeret sütünk együtt az óvodában. A gyerekek megtapasztalják hogyan és miből készül a kenyér. Nemzeti jelképeinket megismertetjük a gyermekekkel, életkori sajátosságaikhoz igazodó mondákat, történeteket mesélünk István királyról.

Augusztus vége –Iskolai tanévnyitó

Óvodánkra emlékeztető ajándékokkal, versekkel, dalokkal búcsúztatjuk az iskolába menő nagyokat a tanévnyitó napján.

Az iskolai tanévnyitó előtt az oviban gyülekeznek a jövő első osztályosok a szülőkkel. A tanító nénik, és az óvó nénik a szülőkkel együtt kísérik a gyermekeket a szomszédos általános iskolába, a tanévnyitó ünnepségre.

V.2.3. Természettel kapcsolatos ünnepek:

Állatok világnapja, Föld-, Víz napja, Madarak és fák napja

Kirándulások, séták alkalmával a természet megfigyelése, állatok etetése.

Zöld óvoda lévén változatos programokkal, ismeretterjesztő foglalkozásokkal hívjuk fel a gyermekek figyelmét a környezetvédelem fontosságára, a minket körülvevő környezet megóvásának, megvédésének szépítésének fontosságára, vizeink és Földünk tisztaságának megőrzésére, az állatok és növények szeretetére.

V.2.4. Születésnapok, névnapok

Megünnepeljük a gyermekek születés- és névnapját. Ez csoportonként más-más hagyományok szerint zajlik. Fontosnak tartjuk, hogy bensőséges, családias, szeretetteljes hangulatúak legyenek, hatásuk hosszú időn át megmaradjon, örömmel töltse el a gyerekeket.

A gyerekek és felnőttek felkészítik az ünnepeltet, gyertyát gyújtunk, el-
énekeljük, elmondjuk kedvenc dalát, versét. Ezen a napon az ünnepelt választhatja
ki a mesét. A szülők által hozott süteményt, szörpöt elfogyaszthatják a gyerekek.

VI. A NEVELÉS ALAPVETŐ KERETEI

VI.1 Gondozás, egészségnevelés

VI.1.1 Az egészségnevelés helye az óvodai nevelés folyamatában

Óvodai nevelésünk egyik legfontosabb részének tekintjük a gyermekek gondozását, alapvető testi-lelki szükségleteiknek kielégítését, ezen keresztül pedig az egészséges életmód szokásaink megalapozását, kialakítását.

Kapcsolata más nevelési területekkel:

Mozgás

Az egészséges életmód elképzelhetetlen mozgás nélkül. Ezek a rokon nevelési területek kölcsönösen kiegészítik egymást. A gyermekek lételeme a mozgás. A mindennapos mozgást biztosítjuk gyermekeink számára az óvodában. Törekszünk arra, hogy sok időt töltsenek a szabadban, a jó levegőn.

Anyanyelvi nevelés

A gondozási tevékenységeket mindig fokozott szóbeli megerősítés kíséri, segítve ezzel a gyermekek szókincsének bővülését, és az óvónő-gyermek beszédkapcsolatának fejlődését.

Külső világ megismerése:

A választott környezeti témák sokszor kapcsolatban állnak az egészséges életmódra neveléssel /pl.: öltözködés, egészség, betegség, étkezés /. A foglalkozásokon rendszeresen érintjük az egészségnevelés témakörét.

Az óvoda szerepe az egészséges táplálkozásra nevelésben

Az életmóddal összefüggő betegségek gyökereit gyermekkorban kell keresni, amelyek célzott, hatékony megelőzésére fontos hangsúlyt fektetni. A fejlődés és növekedés időszakában a táplálkozás minőségének a későbbi egészségi állapot alakulása szempontjából igen nagy jelentősége van, mivel a nem megfelelő táplálkozás következményei gyermekkorban súlyosabbak, és az ebben az életkorban tartósan fennálló tápanyaghiány illetve táplálkozási eredetű ártalom életre szóló kihatással jár.

Ugyanakkor a gyermekkorban rögzült helytelen táplálkozási szokások később már csak nehezen változtathatók meg sikerrel, ezért is kell ebben a fogékony életszakaszban mindent elkövetni a helyes táplálkozási minta elsajátítása érdekében.

A helyes táplálkozási szokások kialakításában a legnagyobb felelőssége a szülőnek van. A gyermek óvodába kerülése után azonban osztoznak a szülő felelősségében mindazok, akik a gyermekek gondozásában, nevelésében részt vesznek. A táplálkozási nevelés tehát egy team-munkát igénylő feladat, melyben az óvoda kezdeményező-példamutató szerepet tölthet be. A helyes táplálkozás megvalósítása érdekében a gyerekek életkoruknak megfelelő, játékos foglalkozások során sajátítják el az ismereteket.

Az óvodai étkezéseket biztosító vállalkozó az étlap összeállításánál a törvényi előírásokat és változásokat is figyelembe véve a magas só és cukortartalmú valamint a többszörösen telítetlen zsírsavakat tartalmazó ételek kínálását kerüli, míg a tejtermékek, gyümölcsök és zöldségek fogyasztását előnyben részesíti.

VI.1.2 Célok

- Alakuljon ki az egészséges életmód szokásrendszere.
- Igényeljük a tisztaságot, a környezet rendjét.
- Igényeljük az egészséges ételeket és italokat a megfelelő mennyiségben, és időpontban.
- Megismerjük, és megszeressük a nyersen fogyasztható zöldségeket, gyümölcsöket.
- Érezzék át az egészség megőrzésének fontosságát.
- Alakuljon ki a csoport életében a helyes életritmus.
- Önkiszolgáló tevékenységeiket önállóan, gondosan végezzék.

VI.1.3 Feladatok

- A feladatok elvégzéséhez elegendő időt biztosítunk a napirendben, hogy mindez nyugodt, türelmes légkörben valósulhasson meg.
- Megteremtjük a gondozáshoz szükséges derűs, érzelmi biztonságot nyújtó légkört.
- Biztosítjuk a gondozási feladatok tárgyi feltételeit, eszközök, tisztálkodó szerek, stb.
- Személyes példánkkal mintaként szolgálunk a gyermekek számára.
- Hetente zöldség és gyümölcsnapot tartunk. Előtérbe helyezzük a gyümölcsök és zöldségek nyersen fogyasztását.
- Mindennapos mozgás, levegőzés
- Nyugodt körülményeket biztosítunk az alváshoz, pihenéshez
- Vízivás népszerűsítésére ivóvíz kínálása az óvodai napok során étkezésekhez és azok között egyaránt
- Folyamatos kapcsolat tartása védőnővel, logopédussal, dietetikussal, gyermek-fogorvossal, gyógytestnevelővel, házi gyermekorvossal
- Fokozottan szem előtt tartjuk az egyéni bánásmód elvét!

VI.1.4 Az egészséges életmódra nevelést szolgáló gyermeki tevékenységek:

Önkiszolgálás:

Mindennapi életünk része a gyermekek önkiszolgáló tevékenysége: tisztálkodás, öltözködés, étkezés.

Mozgás, levegőzés:

Az óvodás gyermek mozgásigényének kielégítése kedvezően befolyásolja a szervezetének egészséges fejlődését. Igyekszünk minél több tevékenységet a szabadban megszervezni.

Mindennapos testnevelés során kiegészítjük a gyermekek számára a megfelelő mennyiségű mozgást. Sétákat, kirándulásokat szervezünk közvetlen környezetünkbe, ahol a gyermekek a mozgásigényük kielégítése mellett környezetükkel, a környezetük védelmével is megismerkedhetnek.

Pihenés:

A helyes életmódhoz hozzátartozik a gyermek életkori és egyéni igényeinek megfelelő alvás és pihenés. A pihenéshez nyugodt, csendes körülményeket biztosítunk. Lefekvés után az óvó néni mesét mond.

Egészséges táplálkozás:

Hetente zöldség és gyümölcsnapot tartunk, ennek köszönhetően óvodánk étrendjét rendszeresen kiegészítjük a közösen készített salátával, ízelítőt adva ezzel a korszerű táplálkozáshoz. Előtérbe helyezzük a gyümölcsök és zöldségek nyersen fogyasztását.

Egészségvédelem:

A megfelelő gondozottság elősegíti a gyermekeink egészségének megóvását. Mindig szem előtt tartjuk a gyermekek esetleges egyéni egészségügyi problémáit /allergia, asztma betegségek stb./.

Nagy hangsúlyt fektetünk emellett környezetünk tisztaságára, biztonságára. Folyamatos kapcsolat tartása védőnővel, logopédussal, gyermek pszichológussal, diétetikussal, gyermek-fogorvossal, gyógytestnevelővel. Az egészség védelme érdekében megfelelő hőmérsékleten tartjuk az óvoda helyiségeit, folyamatos szellőztetéssel friss levegőt biztosítunk minden évszakban. Gondot fordítunk a megfelelő megvilágításra, a természetes fény biztosítására, a gyermekek látásának védelmére. Figyelemmel kísérjük, és segítséget nyújtunk a gyermekeknek a helyes testápoláshoz, tisztálkodáshoz és fogmosáshoz.

Környezetünk tisztasága, környezetvédelem

Környezettudatos magatartás kialakítása:

Zöld Óvoda lévén mindennapjaink egyik legfontosabb kérdése a környezetünk védelme, óvása. Óvodai nevelésünk során biztosítjuk annak feltételeit, hogy a gyermekek harmonikus kapcsolatba kerülhessenek környezetükkel. Arra törekszünk, hogy szokásrendünk és viselkedési formáink tükrözzék az élőlények „tiszteletét” és az emberek munkája révén létrehozott értékek védelmét.

Célok:

- A gyermekek ismerjék és szeressék meg természetes környezetüket.
- Ismerjék fel a környezetvédelem fontosságát.
- Óvják, ápolják környezetüket.

Feladatok:

- a gyermekekkel minél több időt a szabadban tölteni, mind az udvaron mind pedig szűkebb környezetünkben
- a természetben szerzett tapasztalatok feldolgozása, ezekre épülve új ismeretek nyújtása
- a környezet megismerése során az elvárható, kulturált viselkedésformák kialakítása
- séták, kirándulások alkalmával a helyi tájegységek megismertetése a gyermekekkel
- erdei óvoda, és más környezetvédelmi projektek keretében a szelektív hulladékgyűjtés, a komposztálás, a környezet védelmének és szépítésének fontosságára a gyermekek figyelmének felhívása

Környezettudatos nevelés:

A gyerekek rácsodálkoznak sokszínű élővilágunkra. Ezt kell felhasználnunk ahhoz, hogy felnőtté válva is képesek legyenek harmóniában élni a természettel. A feladatok megvalósítása feltételezi a családdal való szoros együttműködést, ugyanakkor a családok szemlélete is alakítható a gyerekeken keresztül. Az óvodában kialakított jó szokásokat a gyerekek hazaviszik.

Célok:

- környezettel való együttélésre nevelés, amely magába foglalja a természetes (élő és élettelen) és mesterséges, ember által létrehozott környezetet is
- szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása, valamint azon képességek tudatos fejlesztése, amelyek szükségesek, a környezeti problémák iránti érzékenység, a helyes értékrendszer és a környezettudatos életvitel kialakításához.

A természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása, a figyelem felhívása a természet értékeire, szépségeire, a gyerekek érzékenyítése a környezeti problémák iránt.

Feladatok:

- az energiával; vízzel, árammal való takarékoskodás, a pazarlás elkerülése
- a víz, levegő a talaj, az energia és a hulladékkezelés gyakorlati kérdései
- az állatok, növények védelmének fontossága
- a környezettudatos gondolkodáshoz kapcsolódó jeles napok megismertetése (pl.: takarítási világnap, autómentes világnap környezetvédelmi világnap stb.)
- papír, PET-palack, műanyag kupak, fémdobozok szelektív gyűjtése és a megfelelő helyre történő eljuttatása

VI.1.5 A fejlődés általános jellemzői az óvodáskor végére

- A testápolás területén önálló, igényes
- Az önkiszolgálást magabiztosan, természetes teendőként látja el.
- Kulturáltan étkezik, igényli az asztal esztétikus rendjét.
- Megfelelő sorrendben önállóan vetkőzik, öltözik.
- Ruhájával gondosan bánik, összehajtogatja.
- Tud cipőt kötni.
- Környezetük rendjét megőrzi, óvja. A természetben a viselkedési szabályokat ismeri, betartja, igénye van rá (pl: szemeteléssel, állati élőhelyek védelmével, állat és növényvédelemmel kapcsolatos szabályok)
- Az egészséges táplálkozás, és a megfelelő mennyiségű folyadékfogyasztás iránti igénye kialakult.
- Tudatosan takarékoskodik az energiával, vízzel, árammal
- Víz, levegő, talaj, védelem és a hulladékkezelés alapfogalmait ismeri
- Ismeri a környezettudatos gondolkodáshoz kapcsolódó jeles napokat
- Szelektív hulladékgyűjtésben tevékenyen részt vesz

VI.2 Értékorientált közösségi nevelés

VI.2.1 Helye az óvodai nevelés folyamatában

Az óvodai nevelés egészét áthatja a szocializáció folyamata, amely már a családban elkezdődik, ezért az óvodai nevelésnek a családi nevelésre kell építenie.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modellértékű az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.

A szocializáció során sajátítja el a gyermek azokat az ismereteket, erkölcsi tulajdonságokat, készségeket-, képességeket-, szokások rendszerét, amelyeket a társadalmi lét megkíván. Mindezek közvetlen /nevelés/ és közvetett /spontán tanulás/ ráhatások formájában valósulnak meg.

Az egy csoportot alkotó gyerekek fejlődési tempója, életkörülményeik eltérőek, ezért különböző egyéni bánásmódot, odafigyelést igényelnek, különösen a hátrányos helyzetűek, halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, valamint a kiemelt képességű gyermekek nevelése, speciális ismereteket, sajátos törődést igényel, szükség esetén megfelelő szakemberek közreműködésével.

VI.2.2 Célok

- becsülnék meg, tiszteljék társaikat, az óvodában dolgozó felnőtteket
- alakuljanak ki a közös szokások, hagyományok, amelyekhez minden gyerek alkalmazkodjon és tartsa tiszteletben azokat
- erkölcsi tulajdonságai /empátia / figyelmesség fejlődjenek
- akarati tulajdonságai / kitartás, önfegyelem, önállóság, feladat-, és szabálytudat / fejlődjön
- formálódjon reális énképe
- tartsa be az alapvető udvariassági szokásokat, és ezek jelenjenek meg magatartásában is

VI.2.3 Feladatok

- derűs, biztonságos szeretetteljes légkört teremtünk, amelyben közvetlen kapcsolatot alakíthatunk ki egymással
- a természetes szituációkat kiaknázva biztosítjuk az együttélés és az udvarias magatartás szokásainak gyakorlását
- közös tevékenységeket biztosítunk, melyben az erkölcsi tulajdonságok gyakorlására van lehetőség
- viselkedésünkkel követendő példát mutatunk a gyerekeknek

VI.2.4 A nevelést szolgáló gyermeki tevékenységek

Befogadás:

A befogadás időtartama alatt a gyerekek egyéni foglalkozást, több figyelmet és türelmet igényelnek.

Vegyes csoportban a nagyobb testvérek és a többi gyerek megkönnyíti az új gyerekek beilleszkedését. A nagyobb testvér jelenléte biztonságot nyújt a beszkó, új óvodások számára.

A közös tevékenységek során ismereteket, tapasztalatokat szereznek a társas együttélés szabályairól és gyakorolják azokat.

Hagyományok, ünnepek:

A közös élmények együttlétek közelebb hozzák egymáshoz a gyerekeket.

A közösségi élet szokásai, a közösségi magatartás:

A kialakult szokásrendszer biztonságot nyújt a gyerekeknek és elősegítik beilleszkedésüket. A szokások meghatározzák a gyermekek tevékenységét is, befolyásolják viselkedésüket, magatartásukat.

VI.2.5 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Aktívan részt vesz a közös tevékenységekben.
- Magatartása megfelel az adott helyzetnek.
- Türelmes, szívesen segít másnak és a kisebb gyerekeknek.
- Érdeklődik más iránt, együtt érez társaival.
- Tiszteli társait és a felnőtteket.
- Kitartó, az elkezdett munkát befejezi.
- Képes társával együttműködni.
- Elmondják véleményüket.
- Képesek elképzeléseiket az egész csoportéhoz igazítani, alkalmazkodni.
- A nemzeti identitástudata kialakult
- Kötődik családjához, szülőföldjéhez

VI.3 Az érzelmi, az erkölcsi nevelés

VI.3.1 Helye az óvodai nevelés folyamatában:

Az érzelmi nevelés már a családban elkezdődik, és e nevelési terület legfontosabb színtere is egyben a család. A gyermek ebben az elsődleges közösségben szerzi első, legmeghatározóbb tapasztalatait, melyeket befolyásolja az otthon uralkodó légkör, a családtagok egymással való kapcsolata, az érzelmek kifejezésének milyensége. A későbbiekben az óvodai nevelés keretein belül az óvodapedagógus lesz az a személy, aki viselkedésével, beszédével, megjelenésével példát mutat.

Az óvodáskorú gyermek még nem képes érzelmeit kontrollálni, minden megnyilvánulását – legyen az szóbeli vagy akár magatartásbeli – befolyásolják, meghatározzák az érzelmeik. A szabad játék lehetőséget teremt az érzelmeik kifejezésére.

Az érzelmi nevelésben fontos szerepet játszik a kommunikáció (verbális és nem- verbális) és a társas kapcsolatok, melyek során a gyermek elsajátítja az emberi együttélés alapvető viselkedési szabályait. Ezért az érzelmi nevelés szoros kapcsolatban áll a szocializációval.

VI.3.2 Célok

- életkoruknak megfelelően legyenek képesek érzelmeiket kontrollálni.
- ismerjék meg és gyakorolják a társas együttélés alapvető formáit (empátia, alkalmazkodás, egymásra odafigyelés)
- legyenek képesek saját és mások érzelmeit felismerni
- legyenek képesek érzelmeik kifejezésére
- frusztrációs toleranciájuk erősödjön
- legyenek képesek az érzelmek átélésére, pl. mesélésnél
- viseljék el a kudarcot

VI.3.3 Feladatok

- barátságos, derűs légkör kialakítása, mely a gyermeknek biztonságot ad
- a gyermek feltétel nélküli elfogadása
- megismertetni a gyermekeket az érzelmek minél szélesebb körével
- a művészeti nevelés ágainak segítségével (zenei-, irodalmi-, vizuális nevelés) az érzelmi fejlődés elősegítése
- az irodalmi nevelés alkotásain keresztül a gyermek számára elvont, erkölcsi fogalmak megismertetése, és megértetése, pl. igazságosság, őszinteség
- az óvodapedagógusok kommunikációjuk során törekedjenek a valós érzelmek kifejezésére, ezzel is segítve a gyermek megértését.
- a keresztény kulturális értékek kialakítása, átadása a hagyományápoláson és az ünnepeken keresztül

VI.3.4 A nevelést szolgáló gyermeki tevékenységek:

Befogadás

Az óvodába lépés pillanatától meghatározó a gyermek számára a csoportban uralkodó légkör, mely csak akkor hat pozitívan személyiség fejlődésére, ha derűs, biztonságot adó.

Ebben az időszakban és a későbbiekben is fontos és meghatározó az óvodapedagógus személyisége, akit a gyermek példának tekint.

Közös tevékenységek

Megismerik és gyakorolják az alapvető magatartási, kommunikációs formákat.

Hagyományok, ünnepek

A közös élmények, ünnepi készülődés elősegíti a gyermek pozitív érzelmeinek fejlődését, a társas kapcsolatok alakulását, melyek megkönnyítik a gyermek csoportba való beilleszkedését, eligazodását. A nemzeti ünnepek, megemlékezések erősítik az identitástudat, hazaszeretet kialakulását.

A közösségi élet szokásai, a közösségi magatartás

A kialakult szokásrendszer biztonságot ad a gyermeknek, tehát pozitívan hat érzelmi életének fejlődésére. Emellett elsajátítja a társas együttélés alapvető szabályait, formáit.

VI.3.5. A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- képes érzelmeit kontrollálni életkorának megfelelő szinten
- ismeri és alkalmazza a társas együttélés alapvető formáit
- felismeri saját és mások érzelmeit, képes azok kifejezésére
- képes az érzelmek átélésére
- ismeri a keresztény kulturális erkölcsi értékeket

VII. A GYERMEK TEVÉKENYSÉGFORMÁI

VII.1 Játék

Nagy hangsúlyt fektetünk a játékoságra, amely óvodai nevelésünk egész folyamatában jelen van. A gyermekek játéktevékenységeire építve és azokat továbbfejlesztve biztosítjuk, hogy játékosan szerezzenek tapasztalatokat, ismereteket a munka és a kompetencia alapú játékos tanulás terén.

A játék, mint alaptevékenység áthatja nemzetiségi nevelésünket is. Építünk a közös élményekre, tevékenységekre, a nemzetiségi kultúra-kincsre.

VII.1.1 Helye az óvodai nevelés folyamatában

Nevelésünk leghatékonyabb eszköze a játék. A gyermek számára ez a legfontosabb, legalapvetőbb tevékenység. Óvodai nevelésünk egésze a játékoságon alapul, megjelenik a gyermek tevékenységformáiban és a nevelési területek mind-egyikében.

A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetően zavartalanul ki kell elégülnie. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a kreativitást fejlesztő és erősítő élményt adó tevékenységgé.

A játék által nyomon követhetjük a fejlődés minden lépését. Játékosan ismertetjük meg óvodásainkat a világgal, a tárgyakkal, eseményekkel, jelenségekkel.

A szabadjáték célja az, hogy minden gyermek megtalálja a fejlettségének, temperamentumának legmegfelelőbb tevékenységet. a nap folyamán nagy teret adunk a szabad játéknak.

VII.1.2 Célok

- A gyermek szívesen játsszon társaival.
- Élményeit jelenítse meg játékában.
- Világról szerzett tapasztalatait, ismereteit jelenjen meg játékában.
- Játéka, bábozása tükrözze az őt ért hatások / pozitívokat és negatívokat egyaránt/.
- Az adódó konfliktusokat tudja megoldani.
- A játékban tudjon alkalmazkodni, összedolgozni
- Legyen képes szerepcserére
- A játékban tartsa be a szabályokat

- Játékait adja át társainak
- Önálló elmélyült játékra is legyen képes
- Legyenek játékötlelei

VII.1.3 Feladataink

- Elegendő időt biztosítunk a játékra, és azt ok nélkül nem szakítjuk meg.
- Biztosítjuk a megfelelő légkört az óvodába érkezéstől hazamenetelig.
- Megfelelő helyet alakítunk ki, hogy akár egyedül, akár csoportosan egymás mellett zavartalanul játszhassanak gyermekeink.
- Élményszerzési lehetőségeket biztosítunk.
- A játékeszközöket úgy válogatjuk, hogy az motiválja, ösztönözze, gazdagítsa, segítse a játékot.
- Változatos élmények nyújtásával színesítjük a gyermek játéktevékenységét.
- Figyelemmel kísérjük a gyermek játékának fejlődését, változásait.
- Barkácsoláshoz szükséges feltételeket biztosítunk.

VII.1.4 A játék és játékosság óvodai programunkban

Napirendünk kialakításánál fontos szempontnak tartottuk, hogy elegendő és folyamatos időt biztosítsunk az elmélyült játékhöz. Úgy szervezzük meg játékokat, hogy az gyermekeink igényeinek megfeleljen.

A különböző jellegű játékok számára más-más helyet biztosítunk, pl. mozgásos játékokhoz, barkácsoláshoz– ideiglenes helyet alakítunk ki. A játékfajtákhoz szorosan kapcsolódik a barkácsolás /mely a szükséges játékeszközök elkészítését jelenti/.

A játék fejlődése végig kíséri az egész óvodáskort /gyakorlójáték, konstruáló játék, szimbolikus-szerepjáték, szabályjáték/. Folyamatosan figyelemmel kísérjük, hogy a gyermekek a játék mely szintjén állnak.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét, az óvodánkban fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése. Óvodapedagógusaink a szülőkkel való beszélgetések során megismerik az otthoni játékfeltételeket, ösztönzik őket is a közös játékra.

VII.1.5 A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- mozgása tökéletesedik
- kialakul a társas együttélés szokásai
- értelmi képességei fejlettek, életkorának megfelelőek

- együttműködik társaival, képes alkalmazkodni
- kitartó
- játéka életkorának megfelelő
- szóbeli kifejezőkészsége, kommunikációs képessége fejlett

VII.2. Munka

VII.2.1 A munka helye a nevelési folyamatban

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű játékos tevékenység /az önkiszolgálás, segítség az óvodapedagógusoknak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka/. Fontos, hogy a munka önként- azaz örömmel és szívesen- végzett aktív tevékenység legyen.

Programunkban a gyermeki munka a nevelés egyik fontos eszköze. Az óvodai élet során tág lehetőség jelentkezik arra, hogy minden gyermeket egyénileg fejlesszünk a munka által.

Kapcsolata más nevelési területekkel:

Külső világ megismerése:

A munka során rengeteg környezeti tapasztalatot szerezhethetünk.

Rajzolás, mintázás kézimunka:

A szép, esztétikus környezethez hozzá tartozik annak tisztasága, rendje is.

VII.2.2 Célok

- Tevékenykedjenek gyermekeink szívesen, örömmel.
- Érezzék munkájuk fontosságát.
- Tanulják meg tisztelni a munkát / egymásét és a felnőttekét egyaránt/
- A munkán keresztül fejlődjön személyiségük, képességeik.

VII.2.3 Feladatok

- Lehetőséget kell adnunk gyermekeinknek az életkoruknak megfelelő munka jellegű feladatok elvégzésére, megbízások teljesítésére

- Törekszünk arra, hogy a gyermekeknek legyen vonzó, természetes a közös munkába való bekapcsolódás.
- Megismertetjük a munka menetét: pontosság, alaposság, szabályosság.
- Megtanítjuk az eszközök használatát.
- Kiemelten kezeljük a munkavégzéshez szükséges attitűdök alakítását, formálását.
- A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai tervezést igényel.
- Fontos a gyermekkel való együttműködést és a folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelése.

Munka jellegű tevékenység

A munka a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

Kétféle munka jelenik meg óvodai életünk során. Egyik a csoport mindennapi életével kapcsolatos munka, másik az óvodapedagógus által kezdeményezett és irányított egyéni vagy közös munka tevékenység.

Mindennapi életünkkel kapcsolatos munkák:

Részben tervezzük, illetve adódó élethelyzet teremti meg.

Fő területek: terítés
 teremrendezés, rendrakás
 sepregetés
 növények öntözése
 virágültetés
 szelektív hulladékkezelés (komposztálás-zöld hulladék, mű-
 anyag flakonok, kupakok)

Fokozatosan szeretnénk elérni azt, hogy gyermekeink önállóan ismerjék fel az adott feladat elvégzésének szükségességét. Közös munkánkat is rendszeresen kezdeményezünk alkalomhoz kötötten /pl. ajándékkészítés, teremdíszítés stb/.

Az óvodapedagógus saját munkavégzése, mely párhuzamos a gyermekével, mintául szolgál a gyermek számára. A munka tevékenység során a dajka munkája igen jelentős, hiszen a gyermekek előtt végez el több munkafolyamatot nap mint nap.

A jól végzett közös munka és a munka eredménye rendkívüli örömforrás, sikerélmény a gyermek számára.

VII.3 A tevékenységekben megvalósuló tanulás

VII.3.1 A tevékenységekben megvalósuló tanulás helye a nevelés folyamatában

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, mely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Mi a tanulás az óvodai munkában?

Nem jelentkezik úgy, mint az iskolai oktatásban / tanítás és befogadás / hiszen az óvodás, 2,5-7 éves gyermek életkori sajátosságai más módszereket kívánnak. Óvodánkban a tanulás: élménygyűjtés, tapasztalatszerzés, sok-sok tevékenykedés, megfigyelés és játék.

Az óvodai élet során a tapasztalatszerzés egységes folyamat, amelyben a gyermekeink az ismereteket összefüggéseiben, kölcsönhatásaiban kapják. Az ismeretszerzés helyét, módját, formáját az aktuális, az adott téma határozza meg.

Óvodánkban a tapasztalatszerzés és az ehhez kapcsolódó tevékenységek mindig egy aktuális környezeti témához kapcsolódnak.

VII.3.2 Célok

- Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése.
- A gyermekek szerezzenek minél több ismeretet környezetükről.
- Ismerjék, tapasztalják meg az ismeretek összefüggéseit.
- Vegyenek részt rendszeresen a játékos tevékenységekben.
- Legyenek aktívak, kezdeményezők, kitartóak.

VII.3.3 Feladatok

- Megteremtjük a rendszeres tapasztalatszerzés lehetőségeit.
- Élményeinket sokoldalúan, színesen dolgozzuk fel, biztosítjuk a különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlás lehetőségét.
- Gondoskodunk az ismeretek rendszerezéséről.
- Felhasználjuk a spontán szituációkat az egyéni gyakorlásra, fejlesztésre.
- Törekszünk a tervszerűsége és a tudatosságra.
- Az életkorukhoz és egyéni képességeikhez igazodó műveltség tartalmakat biztosítunk a gyermekek számára.

- Gondoskodunk a differenciálásról, figyelünk arra, hogy a lemaradó és a különösen tehetséges gyermekek is megfelelő lehetőségeket kapjanak a fejlődéshez
- Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.
- A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakoztatását.

VII.3.4 A tanulást segítő gyermeki tevékenységek:

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos, minta- és modellkövetéses, magatartás- és viselkedéstanulás /szokások alakítása/
- a spontán játékos tapasztalatszerzés
- a játékos, cselekvéses tanulás
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- a gyakorlati problémamegoldás

VIII. A FEJLESZTÉS TARTALMI ESZKÖZEI

VIII.1 A külső világ megismerése

VIII.1.1 A külső világ megismerése, a környezeti nevelés helye az óvodai nevelés folyamatában

Kiemelt feladatunk, hogy megismertessük gyermekeinket a szűkebb és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezetünket, formai, mennyiségi téri viszonyokat.

A gyermek a valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét.

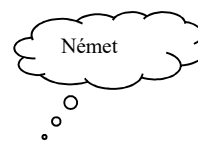
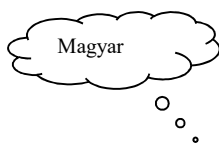
A külső világ tevékeny megismerése során nagy hangsúlyt fektetünk a környezettudatos nevelésre /környezetvédelem, szelektív hulladékgyűjtés/. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszerre és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jutnak a gyermekek és azokat a tevékenységeikben is alkalmazzák. Felismerik a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképességük, fejlődik tér-, sík- és mennyiség szemléltük. Az óvodapedagógus elősegíti a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatban és a környezet alakításában.

Ez a nevelési terület áthatja az óvodai élet egészét és szoros összefüggésben áll minden nevelési területtel.

A külső világ megismerése programunk alappillére. A Zöld Óvoda cím elnyerése feljogosít minket arra, hogy a környezetvédelemmel kapcsolatos információkat a családokkal is megosszuk, hogy ők is érezzék ennek fontosságát.

VIII.1.2 Célok

- Gyűjtsenek gyermekeink minél több élményt, tapasztalatot az őket körülvevő világról.
 - Fedezzék fel a természet kincseit, értékeit.
 - Óvják környezetüket!
 - Szerezzenek alapvető ismereteket a tárgyi és természeti környezetükről.
 - Értsenek meg elemi összefüggéseket a természet világában.
 - Dolgozzanak szívesen az udvaron, a természetsarokban.
 - Szülőföldjüket, az ott élő embereket, a hazai tájat, a helyi hagyományokat és néphagyományokat ismerjék, szeressék
- Ismerjenek, értsenek néhány a környezettel kapcsolatos kifejezést, szót.
 - Vegyenek részt szívesen a hagyományőrző ünnepeken

VIII.1.3 Feladatok

- Biztosítjuk a közvetlen tapasztalatszerzés lehetőségeit: séták, kirándulások, természetsarok, udvari munkák stb.
 - Alkalmat termetünk a természeti és társadalmi környezet megfigyelésére.
 - Törekszünk a tapasztalatok rendszerezésére, gyakorlati alkalmazására.
 - Megismertetjük gyermekeinket a helyi népszokással.
 - Személyes viselkedésünkkel segítjük a természethez való pozitív viszony kialakulását.
- A gyakran hallott kifejezések, szavak, felszólítások segítik a megértést.
 - Játékos formában alkalmat adunk az ismert szavak felidézésére, ismételtetésére, alkalmazására.
 - Ügyelünk a példamutató, egyszerű beszédre.

- Fejlesztjük a matematikai képességeiket / megfigyelés, érzékelés, gondolkodás, emlékezet stb. /.
- Megismertetjük a nemzeti, családi, tárgyi kulturális értékeket

VIII.1.4 A külső világ megismerésére szolgáló gyermeki tevékenységek

A környezeti nevelés legfőbb módszere a közvetlen megfigyelés. Óvodánk környezetében a természeti kincsek gazdag tárháza fedezhető fel. Ezért a séták, kirándulások alkalmával óvodásaink megismerkedhetnek a táj szépségeivel, az erdőink, vizeink életével, védelmének fontosságával.

A természet változásának folyamatos megfigyelése a mindennapi óvodai élet része óvodánkban. A környezet megismerésének szerves részét képezik a természet változását követő ünnepek, népszokások is.

Kezdeményezett tevékenységek, gyűjtemények rendezése, képek nézegetése, vagy játékos feladatok során rendezzük ismereteiket.

Fontos feladatunk a környező világról szerzett ismeretek, tapasztalatok átadása gyermekeknek. Eközben spontán szerzett ismereteiket is rendszerezjük, bővítjük, oly módon, hogy ezen keresztül fejlődjenek megismerő képességeik is.

Természetsarok

Itt a gyermekek közvetlenül megtapasztalják milyen gondozást, védelmet igényelnek a növények. Az évszakokhoz kapcsolódó terméseket, zöldségeket, gyümölcsöket gyűjtünk.

Hagyományörző népszokások felelevenítése

Gazdagítja óvodánk életét, és egyaránt szolgálja a környezeti nevelést is

A német nemzetiségi hagyományok és a magyar néphagyományok köréből választjuk azokat a szokásokat, melyeket felelevenítünk gyermekeinkkel.

VIII.1.5 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Ismeri közvetlen környezetét.	- Környezetében való eligazodásukat segíti néhány német elnevezés ismerete.
- Ismereteket szerez társadalmi környezetéről:
Család, városunk, közlekedés stb.	- Ismer néhány elnevezést környezetéből (család, városunk, közlekedés stb.)
- Felismeri a környezetében megfigyelt természeti jelenségeket, állatokat, növényeket.	- Ismeri az évszakok, hónapok, napok nevét.
	- Szereti, ápolja hagyományainkat, népszokásainkat.

- Különbségeket tud tenni az évszakok jellemzői között.
- Szívesen figyeli a növények fejlődését, és örömmel gondozza őket.
- Szereti, védi a természet kincseit.
- Tíz-es számkörben eszközhasználat segítségével végezzen műveleteket
- Kötődik szülőföldjéhez, ismeri a hazai tájegységeket
- Ismeri, szereti a helyi hagyományokat, népszokásokat

VIII.2 Verselés, mesélés

VIII.2.1 Helye az Óvodai nevelés folyamatában

Az irodalmi nevelés az anyanyelvi nevelés legfontosabb területe, de sokféle tevékenységhez kapcsolódhat, és szorosan összefonódik az énekléssel, mozgással, játékkal. Gerincét a népköltészet és gyermekirodalom adja, mely mondanivalójában, megfogalmazásában, érzésvilágában legközelebb áll az óvodáskorú gyermekekhez. Az óvodában egyaránt használjuk a népi, a német és magyar klasszikus és a kortárs irodalmi műveket, a magyar népmeséket, népi meséket, magyar mondákat, népi, dajkai hagyományokat.

Kapcsolata más nevelési területekkel

Játék:

A gyermek szívesen játssza el a számára kedves mesét, cselekvését gyakran kíséri ritmikus versekkel, mondókákkal.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc:

Sok ritmikus versikét, mondókát kísérünk mozgással, dallammal. A magyar néptánc elemeit megismertetjük.

A külső világ tevékeny megismerése:

Időjáráshoz, természethez kapcsolódó versikék, rigmusok, népi mondókák az időjáráshoz kapcsolódóan.

VIII.2.2 Célok

Magyar rész - Szeresse meg és várja a meséket, verseket. - Szívesen verseljen. - A gyermek is találjon ki rövid meséket, történeteket. Az ismert mese, vers jelenjen meg, kísérje tevékenységeit. - Érezzen rá a versek, mondókák ritmusára. - A magyar népmesék, népi mesék, a mondavilág meséinek megismerése után röviden elmesélje, szeresse azokat	Német rész - Szeresse meg a német verseket, mondókákat. Önállóan mondjon mondókákat és néhány rövid verset. - A német nyelv ritmusát ismerje meg a mondókákon keresztül.

VIII.2.3 Feladatok

- Megteremtjük a mese- és vershallgatás feltételeit
/megfelelő hely, idő, nyugodt, biztonságos légkör /. - A mesék, versek kiválasztásánál alkalmazkodunk a csoport összetételéhez, a gyermekek életkorához. - Előadásunkkal / hangsúly, hangnem, tempó / fokozzuk a gyermekek átélését. - Változatos előadásmódokkal igyekszünk nagyobb élményekhez juttatni a gyerekeket / élő mesélés, bábozás, dramatizálás, színház /. - Mintaadás.	- Alkalmat teremtünk a német versek, mondókák megismeréséhez. - Mindig olyan anyagot választunk, ami közel áll gyermekeinkhez. - A szöveg megértését bábozással és a dramatizálás eszközeivel, mozgással, képekkel segítjük.

VIII.2.4 A nevelést szolgáló gyermeki tevékenységek

A mindennapos mondókázás és mesélés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. A mese és vers az egész nap folyamán jelen van az óvodai nevelésben. Nem kell, hogy kapcsolódjon a nap egy adott szakához / kivéve az altatás előtti mesét/. Bármikor mesélhetünk, verselhetünk, ha lehetőség,

alkalom adódik, vagy a gyerekek igénylik. Ráébreszti a gyermeket a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra nyitott megismerési törekvésekre.

A mesélés nyugodt körülményeit meg kell teremteni, míg a verselés kötetlen, a mesélésben minden gyermek vegyen részt, hogy zavartalan legyen a mesehallgatás. Verselni lehet önmagában, de kapcsolódhat valamilyen tevékenységhez pl.: játékhoz, munkához is.

A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

VIII.2.5 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Szívesen verseljen, mondókázzon játékok között.
- Kezdeményezi a verselést.
- Hosszabb történetek végig-hallgatására is képes, megérti az eseményeket,
- Tudja követni a cselekmény szálait.
- Ismeri a magyar népmeséket, népi meséket, a magyar mondavilág fontosabb, óvodások számára értelmezhető fejezeteit, meséit
- A megismert német verseket, mondókákat szívesen mondja.
- Örömmel hallgatja az óvónő által elmondott verseket.

VIII.3 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

VIII.3.1 Helye az óvodai nevelés folyamatában

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, táncok a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődésüket, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Az élményt nyújtó közös tánc, ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömet. A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.

A német és magyar énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek /a ritmus, éneklés, hallás, mozgás/ és zenei kreativitásának alakításában.

A magyar néptánc elemeinek megismerése, népi mondókák, rigmusok segítik a gyermekek zenei képességeinek fejlődését.

Kapcsolata más nevelési területekkel

Verselés, mesélés:

Az éneklés segíti a szép beszédet, a hangsúlyozást. A dalszövegek gyakran versek is.

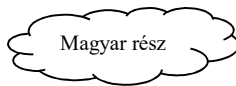
A külső világ megismerése:

Szorosan kapcsolódik egymáshoz a zenei anyag és a választott környezeti téma.

Mozgás:

Segíti a ritmusérzék fejlődését.

VIII.3.2 Célok

- Fejlődjenek a gyermekek zenei képességei: hallás, ritmusérzék, éneklési készség.
- Fedezzék fel a zenehallgatás örömét, szépségét.
- Szeressék meg a népszokásokat, a hagyományőrző táncokat, dalokat.
- Szeressék hallgatni a magyar népzene-t
- Ismerjék meg a népi hangszereket

- Ismerkedjenek meg a német nemzetiségi dalkinccsel
- Szeressék meg a német népzene-t, dalokat.
- Eredeti, vagy az eredeti dalok stílusában íródott dalok éneklése, hallgatása, táncok táncolása
- Ismerjék és szeressék a német dalos játékokat

VIII.3.3 Feladatok

- Fejlesztjük a gyermekek zenei hallását, ritmusérzékét.
- Megismertetjük a gyermekeket életkoruknak megfelelő dalokkal, népi játékokkal, mondókákkal.
- Bemutatunk néhány egyszerű tánclepet, ritmikus mozdulatot, melyek dalos játékaikat gazdagítják.
- Zenehallgatás során a népdalok, népzenei művek megismertetése
- A dalokon keresztül érezze meg a német nyelv ritmikáját, dallamát.
- A tánc és a mozdulat segíti a dalok szövegének megértését.
- Egyszerű német nemzetiségi táncok, dalos játékok megismertetése, megszerettetése

VIII.3.4 A nevelést szolgáló gyermeki tevékenységek

Óvodánkban a gyermekek bármikor lehetőséget kapnak a körjátékozásra, táncra, éneklésre, zenélésre. A játék során sok egyéni színes zenei ötlet is megjelenik. A zenei nevelés gyakran spontán gyermeki kezdeményezésre épül. A zenélés, tánc részévé válik a gyermek mindennapi tevékenységének.

Az éneklés és a tánc az óvodás gyermek egyik legkedveltebb tevékenysége. Alkalmasak a népszokások dalai arra is, hogy a gyermekek felismerjék, hogy a dallal, mozgással játszani is lehet.

A fokozatosság elvét szem előtt tartva, figyelembe vesszük a gyermekek életkorát és egyéni sajátosságait.

VIII.3.5 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Önállóan, tisztán énekeljen, egyéni-
leg és csoportosan.
- Ismerjen dalokat, népi játékokat,
táncokat, mondókákat.
- Használja és nevezze meg a hangsze-
reket
- Gyermek-néptánc alapjait ismerje,
szeresse is táncolni azokat
- Énekeljen szívesen, tiszta kiejtéssel.
- Ismerjen néhány eredeti népdalt.
- Nevezzen meg németül is néhány
hangszert.
- Szívesen táncolja a német nemzeti-
ségi táncokat, ismerje meg az alaplé-
péseket és ritmusokat

VIII.4 Rajzolás, mintázás, kézi munka

VIII.4.1 A rajzolás, mintázás, kézi munkahelye az óvodai nevelés folyamatá- ban

Az ábrázolás /rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka/ az önkifejezés és az önmegvalósítás eszköze az óvodai nevelésben. A népművészeti elemekkel az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés és a közösségi rendezvényeken az alkotások bemutatásának lehetősége is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Számtalan lehetőség kínálkozik gyermekeink vizuális nevelésére:

- Megfigyeljük a természet szépségét.
- Ügyelünk környezetünk esztétikumára, harmóniájára.
- Szép tárgyakat nézünk meg, művészeti alkotásokat (kiállítások).
- Magunk is készítünk képeket, kézimunkákat stb.
- Kiállítások megtekintése
- Nemzeti szimbólumok, népművészeti elemek, műalkotások megfigyelése

A rajzolás, mintázás, kézimunka kapcsolata más nevelési területekkel:

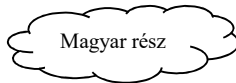
A külső világ tevékeny megismerése:

Közvetlen kapcsolatban áll, mert a választott környezeti témákhoz kapcsolódnak az ábrázolási tevékenységek.

Játék:

A gyermekek számára a rajz és a kézimunka a játék szerves része.

VIII.4.2 Célok

- Tükröződjenek a gyermek munkáiban a természeti és tárgyi környezetéről szerzett ismeretei, esztétikai élményei.
- Ismerjék és alkalmazzák az ábrázolás eszközeit, anyagait, technikáit.
- Bontakozzanak ki egyéni képességeik.
- Ébredjen fel bennük az alkotás öröme.
- Érzelmileg kötődjön a nemzeti szimbólumokhoz

- A gyermekek kézimunkáiban jelenjenek meg a nemzetiségi kultúrával kapcsolatos élmények / ünnepek, ruhák, népművészeti tárgyak /.
- Német nyelven is használjanak kézimunkával kapcsolatos kifejezéseket.

VIII.4.3 Feladatok

- Esztétikus óvodai környezetet teremtünk.
- Megteremtjük az alkotáshoz szükséges tárgyi feltételeket.
- Megtapasztaljuk az anyagok tulajdonságait, formálhatóságát.
- Megismertetjük az ábrázolás különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.
- Segítjük, irányítjuk, példánkkal gazdagítjuk kézimunka jellegű tevékenységeinket.
- Környezetünket a népi kultúrát tükröző tárgyakkal szépítjük.
- Törekszünk arra, hogy sok-sok ismétlés után gyermekeink értsék meg az ide illő felszólításokat, elnevezéseket.

- Megismertetjük a nemzeti szimbólumokkal
- Lehetőséget adunk műalkotások, népművészeti elemek megfigyelésére, megismerésére
- Lehetőséget biztosítunk kézi munka végzésére

VIII.4.4 A rajzolás, mintázás, kézi munkát szolgáló gyermeki tevékenységek

Az ábrázolás egyik formája az általunk kezdeményezett téma orientált munka / mindig az aktuális környezeti témakörön belül /. Az egész nap folyamán biztosítjuk a feltételeket az ábrázoló tevékenységekhez.

Maga a tevékenység - s ennek öröme – a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

VIII.4.5 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Bátor, ötletes az ábrázolási tevékenységekben.
- Ismeri, használja a megismert anyagokat, technikákat.
- Tapasztalatai, ismeretei tükröződnek munkáiban
- Kép és formaábrázolása változatos, egyéni.
- Szívesen részt vesz környezetének rendezésében, szépítésében.
- Ismeri a nemzeti szimbólumokat
- Szívesen ismerkedik a népi motívumokkal, műalkotásokkal, népművészettel
- A kézi munkát kreatívan, szívesen végzi
- Munkáiban megjelenik a nemzeti ségi kultúra.
- Önállóan is választ hagyományápoláshoz kapcsolódó ábrázolási témákat.
- Környezetükben található népművészeti tárgyainkat megbecsüli

VIII.6 Mozgás

VIII.6.1 Helye az óvodai nevelés folyamatában

A gyermek legalapvetőbb természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A mozgás sokoldalú tevékenység és feladatrendszere az egész óvodai életet át-szövi. Kihat az értelmi struktúrák és szociális képességek alakulására, fejlődésére.

A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természetes mozgását /járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás/, és testi képességeit, mint az erő ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés. Hozzájárulnak a harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy és kismozgások kialakulásához. Fontos szerepük van az egészség megőrzésében, megóvásában. Felerősítik és kiegészítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatását. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést és az alkalmazkodó képességet, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását.

Mindeközben kiemelten gondoskodunk a gyermekek által használt tárgyi felszerelések hozzáférhető és biztonságos elhelyezéséről, az eszközhasználat és a technikai eljárások megismertetéséről.

Kapcsolata más nevelési területekkel:

Játék:

Mozgással kísért tevékenység

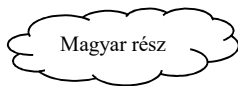
A külső világ megismerése:

Séták, kirándulások, erdei tornapálya

Rajzolás, mintázás, kézi munka:

Esztétikai nevelés a mozgáskultúra kialakításával

VIII.6.2 Célok

- Fejlődjenek testi képességeik
- Alakuljon ki mozgáskultúrájuk
- Szeressenek mozogni

- Értse meg a mozgással kapcsolatos kifejezéseket, utasításokat.

VIII.6.3 Feladatok

- A testi nevelés átfogó tevékenység és feladatrendszerét elsősorban a gondozás és mozgás által kívánjuk megvalósítani,
- Törekszünk a természetes mozgás- kedv fenntartására és a mozgás megszerettetésére.
- A gyermekek mozgástapasztalatait rendszeresen bővítjük.
- Testi képességeiket, fizikai erőnlétüket fejlesztjük.
- A mindennapos testnevelésre lehetőséget biztosítunk
- Utasításainkat mozgással kísérik, ennek segítségével könnyítjük a megértést.
- A kifejezéseket gyakran és azonos formában ismétljük.
- A mozgásformák bővítésével párhuzamosan gyarapodik gyermekeink szókincse is.

VIII.6.4 A nevelést szolgáló gyermeki tevékenységek

A gyermekek napirendjét úgy alakítjuk ki, hogy egész nap biztosítjuk számukra a megfelelő helyet a mozgásos tevékenységekhez a csoportszobában és az udvaron egyaránt.

A kiemelt mozgásfejlesztés két területen valósul meg. A szabad játékban – a gyermekek spontán, természetes mozgása közben- és a testnevelési foglalkozásokban.

A tornának, játékos mozgásnak, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján- az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve – minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk.

VIII.6.5 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Teljesítőképessége növekedjen, mozgása összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá.
- Fejlődjék tér-, idő- és tájékozódó képessége.
- Cselekvőképessége gyorsabbá váljék, mozgásában legyen kitartó.
- Szeresse és igényelje a mozgást.
- A versenyszellem alakuljon ki a szabályok pontos betartásával.
- Értse meg az egyszerű vezényszavakat németül is.

IX. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

1. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére hat-hét éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

2. Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek a sikeres iskolai munkához.

a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

b) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. (Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciálás, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,

- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,

- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtaikat alkot; tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek); végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,

- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető

szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Kötődik szülőföldjéhez, családjához. Nemzeti identitástudata kialakult. Érzelmi kötődése van a hazai táj, népművészet, népi motívumok, nemzeti szimbólumaink iránt.

Kötődik a német nemzetiségi hagyományokhoz, identitáshoz, táncokhoz. Szívesen hordja magán nemzetisége viseletét.

c) Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi. A szociálisan érett gyermek

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését,

- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

3. A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

4. A különleges gondozásra jogosult gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

5.

X. KAPCSOLATOK MÁ S NEVELÉSI SZÍNTEREKKEL

Az óvodánk a társadalomban elfoglalt helye szerint kapcsolatban van különböző intézményekkel, szervezetekkel, csoportokkal. A kapcsolatok kiépítésében kezdeményező szerepet vállalunk, nyitottak vagyunk az új együttműködési formákra, módszerekre.

X.1 Az óvoda és a család

Legfontosabb és legszorosabb kapcsolatunk az óvodánkba járó gyermekek családjával van, ők a legfontosabb partnereink. Az óvodapedagógusaink képesek arra, hogy hidat építsenek a családok és az óvodánk között. Felvállaljuk a kapcsolatteremtésben a kezdeményező szerepet. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenció gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái már kialakultak:

Szülői értekezletek: Elő szülői értekezlet / az új szülők részére / - évente 1

Csoport szülői értekezlet – évente 2

Összevont szülői értekezlet – évente 1

Beiskolázási tájékoztató szülői értekezlet - évente 1

Fogadóóra: előre egyeztetett időpontban

Családlátogatások: indokolt esetben, előre egyeztetett időpontban

Nyílt nap: beiratkozás előtt

Ünnepek: Szület, Márton nap, adventi betlehemállítás, karácsony, farsang, anyák napja, kirándulás, évváró, kerti-party

A szülők és az óvoda kapcsolatát hivatottak szolgálni a már hagyománnyá vált:

- Szülők- Nevelők bálja
- Retro-Party

Az óvodánkban működő SZMK-val az óvoda óvodavezetője és helyettese, valamint az óvodapedagógusok tartják a kapcsolatot.

X.2 Az óvoda és a fenntartó önkormányzat

Az óvodai intézményegység és a fenntartó önkormányzat közötti kapcsolattartás területei:

- információk átadása
- statisztikai adatok átadása
- tapasztalatgyűjtés
- egyeztetés szakmai és gazdasági kérdésekben
- rendezvényeken való megjelenés

X.3 Az óvoda és a Német Nemzetiségi Önkormányzat

Szoros kapcsolatot tartunk a Német Nemzetiségi Önkormányzattal. Rendezvényeinkre meghívjuk tagjait, s részt veszünk az ő rendezvényeiken. Bármikor betekinhetnek óvodánk mindennapjaiba. Kérjük a véleményüket a Házirend, az SZMSZ és a Pedagógiai Program módosításánál.

X.4 Az óvoda és az aaleni testvéróvoda

Kapcsolattartásunk az évek során szorossá vált. Alkalmanként szervezünk cserelátogatásokat, melyek tapasztalat szerzés, nyelvgyakorlás és szakmai szempontból egyaránt nagyon fontosak.

X.5 Az óvoda és a bölcsőde

Bölcsődéből érkező gyermekek esetében keressük a kapcsolatot a gondozónőkkel. Érdeklődünk a hozzánk érkező gyermekek felől.

X.6 Az óvoda és az iskola

Fontosnak tartjuk a szomszédságunkban lévő iskolával /főleg az alsó tagozattal/ kialakult kapcsolatunkat. Elsősorban azért, mert gyermekeink nagyobbik része ebbe az iskolába kerül óvodás éveit után. Másodsorban pedig azért, mert az óvodában folyó német nemzetiségi nyelv ápolásának folytatása az iskolában zajlik, az iskolában alapoznak az óvodában megszerzett ismeretekre.

Kapcsolattartásunk szoros. Évente meglátogatjuk az első osztályosokat, s mi is nyitottak vagyunk a tanító néni látogatására. Régi óvodásaink gyakran

meglátogatnak minket az óvodában. Közös programjaink: Erdei óvoda, Mártonnap, Farsang

Az együttműködés formái:

- Minden évben egyszer meglátogatjuk nagycsoportosainkkal az első osztályosokat.
- A leendő tanító nének átjárnak megismerkedni jövőendő iskolásaikkal, május-június hónapban
- Az óvodapedagógusok óralátogatáson vesznek részt, hogy visszajelzést kapjanak a munkájukról, a gyermekek fejlődéséről.

X.7 Az óvoda és a Közművelődési Intézmények

A közművelődési intézmények: könyvtár, múzeumok, kiállítások, művelődési házak (Széchenyi Művelődési Ház és József Attila Művelődési Ház), színház – adta lehetőségeit felhasználjuk nevelő munkánkban.

Eleget teszünk meghívásaiknak, színesítjük rendezvényeiket gyermekeink táncaival, dalaival, verseivel.

X.8 Az óvoda és Pedagógiai Szakszolgálat,

A Szakszolgálat szakemberei évente egy alkalommal mérik fel óvodásaink fejlettségi szintjét. Problémás gyermekeink fejlesztését ellátják, tanácsaikkal segítenek óvodai fejlesztésükben. Szűrővizsgálatokat végeznek. Évente egyszer logopédiai szűrést tartanak, gyógytestnevelést foglalkozást szerveznek az óvodában heti rendszerességgel.

X.9 Az óvoda és a Gyermejkölési Szolgálat

Nehéz helyzetben lévő családok támogatásához kérjük a segítségüket. Jelezzük, ha úgy látjuk, hogy valamilyen probléma van a családnál, a gyermekkel. Az igazolatlan hiányzásokat is jelezzük feljük a törvényi előírásoknak megfelelően.

X.10 Az óvoda és a védőnő, óvodaorvos

A védőnő havonta látogatja óvodánkat, érdeklődik gyermekeink felől, tisztasági vizsgálatot végez, ill. adminisztratív feladatokat lát el.

Az óvoda orvosát probléma esetén keressük, ilyenkor szívesen áll rendelkezésünkre.

XI. GYERMEKVÉDELEM

XI.1 Óvodánk szociokulturális környezete

Óvodánkba járó gyermekeink családjának helyzete igen változatos, amely egyrészt abból adódik, hogy minden család más-más feltételekkel, anyagi lehetőségekkel rendelkezik.

Az eltelt évek során azt tapasztaltuk, hogy egyre több család küzd nehézségekkel, amelyek lehetnek:

- Szociális eredetű /rossz lakáskörülmények, megélhetési gondok, melyet az alacsony jövedelem és az esetleg ehhez társuló magas családlétszám okozhat/.
- Adódhatnak életvezetési problémákból / alkohelizálás, munkanélküliség /.
- Családon belüli és a házastársak közötti összhang hiányából, a házasság felbomlásából.
- Alacsony kulturáltsági, műveltségi színvonalból

Mindezekből következik, hogy óvodánk fontos feladatának tekinti a gyermekek védelmét, jogaik képviselését.

Hátrányos helyzetű gyermek: az, akinek családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: a hátrányos helyzetű gyermekek közül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője-a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint- a gyermek hároméves korában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek is, akit tartós nevelésbe vettek.

XI.2 Céljaink a gyermekvédelem területén

- Prevenció
- A gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése.
- A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése.
- Veszélyeztetettség megszüntetésében segítségnyújtás, együttműködés a megfelelő szervekkel, szakemberekkel.
- Igazolatlan hiányzások figyelemmel kísérése

XI.3 Feladataink a gyermekvédelem területén

- Prevenációs tevékenység végzése.
- Feladatunka a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek integrált keretek között történő nevelésének megszervezése az elfogadó, befogadó környezet biztosítása.
- A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekek számának felmérése az óvodapedagógusok segítségével.
- A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve veszélyeztetett helyzet típusának, súlyosságának meghatározása, /a gyermekvédelmi felelős feladata/
- Éves tervet készít, nyilvántartás vezetése, nyomon követi a gyermekek fejlődését és év végén beszámolót készít az elvégzett feladatokról.
- A differenciált fejlesztés azt jelenti, hogy a minden gyermek a maga módján, a maga ütemében, a maga képességei szerint tudjon fejlődni és ki tudjon kibontakozni.
- A helyzet ismeretében javaslatétel, együttműködés a Gyermekek Jóléti Szolgálatával.
- A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve veszélyeztetett helyzetű gyermekek fejlődésének, helyzetének figyelemmel kísérése.
- Javaslat a fejlesztés lehetőségeire, szakember segítségének igénybevétele.
- Hátrányos helyzet esetén a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése.
- Tanácsadás, konzultáció szülők, pedagógusok részére.
- Szociális ellátások számbevétele.
- Gyermekek jogainak, érdekeinek képviselése.
- Hiányzások, igazolások nyomon követése az óvodáztatási támogatás miatt.
- Szociális hátrányok enyhítése
- Esélyegyenlőség megteremtése

Az intézményeknek meg kell határozniuk a gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységet. A gyermekvédelemmel kapcsolatosan feladatok tekintetében a pedagógiai programnak, a nevelési programnak azt kell tartalmaznia, hogy az óvoda milyen pedagógiai eszközökkel nyújt segítséget a különféle oknál fogva veszélyeztetett gyermekek egészséges fejlődésének és a veszélyeztetettség megszüntetésének az elősegítéséhez.

A gyermekvédelmi munkát összehangolja és irányítja a gyermekvédelmi felelős. Kapcsolatot tart a nevelőtestület tagjaival és a gyermekvédelmi szakellátással –Gyermejjóléti Szolgálat, Családvédelem, Gyámügy. Szükség esetén fogadóórát tart, esetmegbeszéléseken, tanácskozásokon vesz részt. Továbbképzéseken bővíti tudását, ismereteit.

Pedagógiai módszerek:

- Különbözőségek elfogadása
- Egyéni bánásmód kiemelten!
- Nyugodt, biztonságos légkör
- Szokáskialakítás – pl.: higiéniai, rendszeres napirend stb.
- Kulturális hátrányok leküzdése – a sajátos hagyományok mellett
- Anyanyelvi nevelés kiemelten!
- A családdal fokozottan – folyamatos kapcsolattartás (szülők bizalmának elnyerése, tanácsadás, segítségnyújtás – pl.: hivatalos iratok kitöltése stb.)

XI.4 Kapcsolattartás

Családdal, szülőkkel:

A családdal való jó kapcsolat a legfontosabb, mert a család, a gyermek helyzetéről, körülményeiről elsősorban a szülőktől kaphatunk információkat. Lehetőségei: szülői értekezletek, családlátogatás, közös kirándulások, óvodai programok.

Óvodapedagógusokkal:

A gyermek fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérik, ismerik a gyermeket, így időben jelezhetik, ha egy-egy gyermek viselkedése, fejlődése, helyzete nagymértékben megváltozott.

Védőnőkkel:

A védőnő havonta látogat óvodánkba. Minden alkalommal tisztasági vizsgálatot végez a gyerekek körében. Különböző szűrővizsgálatokat is elvégez. Rendellenesség esetén felhívja az óvónők figyelmét a problémákra és írásban értesíti erről a szülőket.

A védőnőt a gyerekek jól ismerik, ismerősként fogadják.

orvos: probléma esetén rendelkezésünkre áll, igény esetén előadást tart az óvodában.

Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel:

Az óvodai intézményegységi gyermekvédelmi felelős feladata jelezni, ha egy gyermeknél problémák adódtak. Fontos a szoros együttműködés. Probléma esetén a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai felkeresik óvodánkat és közösen keresünk megoldást a problémákra.

Gyámhivatallal:

A Gyámhivatal munkatársait csak nagyon komoly, súlyos probléma esetén keressük fel. Minden esetben rendelkezésünkre állunk, segítjük a munkájukat. Ha szükséges, pedagógiai szakvéleményt készítünk a problémás gyerekekről.

XI.5 A gyermekvédelmi program tartalma

A gyermekvédelmi felelős évente elkészíti az óvodapedagógusok segítségével a gyermekek helyzetének, körülményeinek felmérését, melyből nyilvántartást készít a helyzet típusának, súlyosságának meghatározásával.

Feladata, hogy a helyzet megismerése után mind a gyermek, mind pedig a család szempontjából a leoptimálisabb megoldást megtalálja és tegyen javaslatot a helyzet javítására. Ez a támogatási rendszer megvalósulhat, pl. pénzbeli, természetbeni ellátások igénybevételével, vagy ha azt a gyermek helyzete indokolja szakember, a megfelelő szerv bevonásával a körülmények, adott helyzet jobbá tételére.

XII. PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK FELTÉTELRENDSZERE

XII.1. Személyi feltételek, tárgyi feltételek

Nevelési programunk megvalósulása nagymértékben az itt dolgozó pedagógusok, és a munkájukat segítő egyéb dolgozók felkészültségén, munkastílusán, személyiségén múlik.

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekek számára.

Megfogalmaztuk ezért néhány olyan pedagógusi tulajdonságot, mellyel rendelkezniük kell azoknak az óvónőknek, kik felvállalják e program megvalósulását:

- Csoportjaikban alakítsanak ki derűs, nyugodt, családias, szeretetteljes légkört.
- Viselkedésükkel mutassanak példát gyermekeiknek, a természet szeretetére, a hagyományok megbecsülésére, megőrzésére.
- Nevelőmunkájukban érvényesüljön a gyermekszerepet, a gyermeki egyéniség tisztelete.
- Az óvodában a nevelő munka középpontjában a gyermek áll
- Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.
- Pedagógiai munkájukat magas színvonalon végezzék. Legyenek képesek az állandó megújulásra, önművelésre. Szakmai felkészültségükről megfelelő színvonalon adjanak számot az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzéseken. Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés a nevelési-oktatási intézmények szakmai tevékenységét a pedagógusok munkájának általános pedagógiai szempontok alapján történő értékelésére, az intézményvezetők általános pedagógiai és vezetéselméleti szempontok szerint történő értékelésére, az intézmények saját céljainak megvalósulására, továbbá az intézményi önértékelés eredményeire alapozva értékeli, és ezzel az intézmény szakmai fejlődéséhez támogatást ad. Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés különösen az óra- és foglalkozáslátogatás, a megfigyelés, az interjú és a pedagógiai dokumentumok vizsgálata módszereit alkalmazza. Az intézmény ellenőrzését legalább három - a jogszabályi feltételek szerint kijelölt - köznevelési szakértőből álló csoport végzi. A pedagógus ellenőrzése általános pedagógiai szempontok szerint történik, célja az ellenőrzött pedagógus pedagógiai kompetenciáinak fejlesztése, módszere - ha a pedagógus munkakörének részét képezi - a foglalkozások, tanítási órák egységes szempontok szerinti megfigyelése, a pedagógus mindennapi nevelő-oktató munkáját megalapozó pedagógiai tervezés dokumentumainak vizsgálata,

interjú felvétele, valamint az intézményi önértékelés pedagógusra vonatkozó eredményeinek elemzése. Az intézményvezető ellenőrzése a köznevelési intézmény és annak tagintézménye vezetőjére, valamint a többcélú köznevelési intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló, köznevelési intézmény feladatát ellátó intézményegységének vezetőjére (a továbbiakban együtt: intézményvezető) terjed ki. A komplex ellenőrzés során a pedagógus, az intézményvezető és az intézmény ellenőrzése egy eljárás keretében történik.

A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli, ezért gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus segítségét kérjük az ellátásukhoz.

A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatul, hogy megvalósítsák a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit.

Nagy hangsúlyt helyezünk óvodapedagógusaink képzésére, továbbképzésére. Törekszünk arra, hogy tanulással, önműveléssel gazdagítsuk szakmai tudásunkat, és ezáltal óvodai nevelőmunkánkat.

Értékrendünkben kiemelt hangsúlyt kap az óvodapedagógusok, a pedagógiai asszisztensek és dajkák összehangolt munkája.

Képesítési előírások:

A nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve az óvodai nevelés országos alap-programjával összhangban fogalmazza meg a nemzetiségi óvodapedagógusokkal szemben támasztott követelményeket és meghatározza a képesítési előírásokat. Ez mindkét óvodánkban nagyon fontos képesítési előírás, hiszen német nemzetiségi hagyományokat ápoló intézmény és intézményegység vagyunk.

A német nemzetiségi nyelv után az óvodapedagógusok a gyermekek helyben történő fejlesztéséhez szükséges képesítések felé orientálódva szeretnének továbbtanulni. /Fejlesztő pedagógus, logopédus, gyógytestnevelő, német nemzetiségi táncoktató, drámapedagógus stb/.

XII.2 Tárgyi feltételeink

Az óvodánk rendelkezik a Pedagógiai Program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Ezeket folyamatosan bővítjük, pótoljuk.

Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon alakítjuk ki, hogy a gyermekek biztonságát, kényelmét, egészségük megőrzését, fejlődését biztosítsuk. Lehetővé tesszük a mozgás- és játékigényük kielégítését, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal vesszük körül.

A tárgyi felszereléseket, amelyeket a gyermekek használnak, számukra hozzáférhető módon és a gyermekek biztonságára figyelve helyezzük el. Megfelelő környezetet biztosítunk a gyermekek, a dolgozók és a szülők számára.

XII.3 Szervezeti és időkeretek

XII.3.1 Az óvodai nevelés ideje

Az óvoda 2,5 éves kortól az iskolába járáshoz szükséges fejlettség eléréséig – a gyermek hat, de legfeljebb hétéves koráig – nevelő intézmény, amennyiben a jogszabály másképp nem rendelkezik. Az általános iskolát az a gyermek kezdi meg, aki adott év augusztus 31-ig a 6. életévét betölti. Az iskolakezdés halasztását a szülő az Oktatási Hivatalnál kérelmezheti, a Hivatal aktuális tájékoztatása alapján. Az óvoda a szülő kérésére szakvéleményt állít ki a gyermekről, melyet a szülő az óvodakezdés halasztása iránti kérelemhez csatolhat.

Az általános iskola megkezdéséhez amennyiben szükséges az óvoda Szakértői Bizottság véleményét kéri.

Megszűnik az óvodai elhelyezés, ha a gyermeket felvették az iskolába, annak a nevelési évnél az utolsó napján (augusztus 31.), amelyben a hatodik életévét betöltötte.

Óvodánk nyitva tartása (5:30 – 16:30). Ez az idő módosulhat – a fenntartó beleegyezésével – a szülők igényei alapján.

Az óvodánk is rendelkezik nevelés nélküli munkanapokkal, amelyek egy nevelési évben az öt napot nem haladhatják meg. Erről a szülőket írásban értesítjük, legalább 7 nappal előtte.

XII.3.2 Csoportok szervezése

Óvodánk nevelési programja heterogén életkorú csoportokra íródott. Gyakorlatunk során bebizonyosodott már, hogy a vegyes életkorú csoportokban érvényesülnek hatékonyan nevelési elképzeléseink.

A vegyes csoportok alakítását indokolja még:

- Családiasabb az ilyen összetétel
- A kicsik könnyen beilleszkednek
- A testvérek, rokonok, barátok együtt lehetnek.
- Megteremtődik az utánzás lehetősége a gyermekek között, ami a német nyelvi fejlődés természetes segítője.
- A szokások és hagyományok folyamatossága lehetővé válik.
- A szeretet és az összetartozás érzése erősebb a gyermekek között.

A csoport - alakításnál ügyelünk arra, hogy:

- A csoportok létszáma a törvény által meghatározott maximumot ne lépje át.
- A nemek helyes aránya biztosítsa a társas kapcsolatok alakulását.
- Arányos legyen a különböző életkorú gyermekek száma.

A vegyes életkorú csoportok vezetése nagyfokú tudatosságot, empátiás készséget kíván az óvónőinktől.

XII.3.3 Tevékenységi formák idő és szervezési keretei

Óvodai életünk megszervezésénél maximálisan biztosítjuk a gyermekek jogait. Programunk alkalmazásakor az óvodáskorú gyermek főtevékenységét, a játékot vesszük kiindulópontnak. Ebből következik, hogy a legtöbb időt a napirendünkben erre a tevékenységre fordítjuk.

Napi és hetirendünk kialakításánál nagy hangsúlyt kap a folyamatosság és a rugalmasság, ami az egész nap során érvényesül. Biztosítjuk a feltételeket a megfelelő időtartalmú, párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezéséhez, szervezéséhez. Igazodunk a különböző tevékenységekhez és a gyermekek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel vagyunk a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekek számára.

Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartása, a játék kitüntetett szerepe. Kötetlen kezdeményezéseinket, foglalkozásainkat a kompetenciákra épülő élményt adó játék hatja át.

Napirendünk rugalmassága lehetővé teszi az előre nem tervezett, de a gyermekek személyiségfejlődését szolgáló események beillesztését, figyelembe veszi a gyerekek önállóságának, ügyességének fejlődését.

A napot nagy intervallumokra bontottuk, csupán az étkezési, gondozási teendők, a pihenés és a délutáni felkelés legkorábbi idejét határozzuk meg. A tevékenységeket nem választjuk el egymástól, mert a játékkal szoros egységet alkotnak.

Reggelinél, ebédnél és uzsonnánál a gyermekek együtt étkeznek. Az evésre mindig bőven hagyunk időt.

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos kötelező és kötetlen foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre.

Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

Az óvodai életünk szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a dajkákkal.

- Az óvoda által szervezett külön díjazás ellenében igénybe vehető programok (pl.):
 - úszás
 - kirándulás
 - korcsolya
 - bábszínház, mozi

XII.4 Óvodai nevelésünk dokumentációja

A csoportban dolgozó két óvodapedagógus közösen készíti el az éves tervet, ami alapján dolgoznak. Ezt lebontják havi illetve heti tervre. A heti tervben dolgozzák fel az adott környezeti téma megvalósítását a különböző foglalkozási területeken keresztül.

XII.4.1 Csoportnapló:

A csoportnaplóban rögzítjük a gyermekek életkor arányát, a névsort – korcsoportonkénti elosztást, születésnap dátumokat, a gondozási teendőket, szervezést, közösségi nevelést. A havi- illetve heti ütemtervet, havonkénti értékelést.

XII.4.2 Felvételi és mulasztási napló:

Rendeltetésszerűen használjuk, naprakészen. A hiányzások igazolására nagy hangsúlyt fektetünk a törvényi előírásoknak megfelelően.

XII.4.3 Személyiségnapló:

Az óvodapedagógusok a személyiség naplón keresztül évente legalább két alkalommal folyamatosan nyomon követik és értékelik a gyerekek fejlődését az óvodába lépéstől az óvoda elhagyásáig. Az óvodakezdés után 2 hónappal elkészítjük a bemeneti méréseket, a kimeneti méréseket pedig az iskolába lépés előtti utolsó nevelési év végén. A személyiségi lapok a gyermekek legfontosabb adatait, tulajdonságait, képességeit rögzítik, ezeket folyamatosan kiegészítik a változásokkal. Tartalmazza a bemeneti és kimeneti méréseket, melyek az óvodapedagógusok megfigyeléseire, és tapasztalataikra épülnek. Itt kapnak helyet a Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleménye, az értékelések és fejlesztési tervek.

IRODALOMJEGYZÉK

1. 363/2012 (XII.17) Kormányrendelet Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról
2. 137/2018 (VII.25) Kormányrendelet Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának Módosításáról
3. 32/1997 (XI:05) MKM Rendelet A Nemzeti, etnikai kisebbségi Óvodai Nevelésének irányelve
4. Zweisprachigkeit im Kindergarten /Theresia Talaber – 1992/
5. Neue Wege der Sprach Förderung /1993/
6. Kudarcc nélkül az iskolában /Porkolábné Dr. Balogh Katalin – 1992/
7. Ének az óvodában /Forrai Katalin –1974/
8. Óvodai nevelés játékkal, mesével /1996/
9. Érzelmi biztonság /dr. Vekerdy Tamás 2016/
10. Az óvodai differenciálás mindennapjai
/Bakonyi Anna-Karczewicz Ágnes –2017/
11. Macitorna-Nyusztorna /Pálfi Ágnes.-. 2017/
12. Az óvodapedagógusok nagykönyve
/Bakonyi Anna-Karczewicz Ágnes – 2016/
13. Honnan hová – Egyénre szabott fejlesztés az óvodában
/Bozsik Rozália – 2012/
14. Mozgásfejlesztés az óvodában /Tóth Szöllősiné Varga Tünde/
15. Vizuális nevelés az óvodában /Kondacs Mihályné /

Működésünket meghatározzák:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 137/2018 (VII.25) Kormányrendelet Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának Módosításáról
- 2019. évi LXX. törvény a Nemzeti Köznevelésről szóló törvény módosításáról
- 32/1997 (XI:05) MKM Rendelet A Nemzeti, etnikai kisebbségi Óvodai Nevelésének irányelve
- 363/2012 (XII.17) Kormányrendelet Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról
- 20/2012. EMMI Rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
- 268/2011. (XII.31.) az államháztartás rendjéről szóló kormányrendelet
- 2011. évi CLXXIX törvény a nemzetiségek jogairól
- Törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- Munka Törvénykönyve
- Gyermek és Ifjúságvédelmi Törvény
- Szervezeti és Működési Szabályzat- Házirend
- Pedagógiai Program
- Vezető Szakmai-Irányító Munkaterv